

Ахвотней за ўсё прымуць у пунктах нарыхтоўкі сыравіны старыя халадзільнікі і газавыя пліты. Бо ў іх знаходзіцца больш за ўсё чорнага металу — жалеза і яго сплаваў.

Пры работах у садзе і агародзе важна ўлічваць, у якім знаку задыяка знаходзіцца Месяц, наколькі ўсе знакі дзеліцца на ўрадлівыя, знакі сярэдняй пладавітасці і бесплодныя знакі.

Навошта шведы выстаўляюць на Каляды міску рысавай кашы на прызьбу? І чаму менавіта 13 снежня малодшая дачка будзіць свайго бацьку песнямі, кавай і булчачкамі? Вы не ведаеце?

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЗАПАЛІЎ КАЛЯДНУЮ СВЕЧКУ Ў ХРАМЕ-ПОМНІКУ Ў ГОНАР УСІХ СВЯТЫХ

Кіраўнік дзяржавы разам з Мітрапалітам Мінскім і Слуцкім, Патрыярхам Экзархам усяе Беларусі Філарэтам запаліў калядную свечку ў ніжнім прыдзе ў гонар Іаана Хрысціцеля Храма-помніка.

Філарэт падарыў Прэзідэнту ікону Раждства Хрыстовага. Затым Аляксандр Лукашэнка паслухаў песнапенні ў выкананні хору выхаванцаў нядзельнай школы ўсіхвяцкага прыхода. Кіраўнік дзяржавы таксама азнаёміўся з планами па завяршэнні будаўніцтва і стварэнні ўнутранага ўбрання Храма-помніка. Прэзідэнт Беларусі і Мітрапаліт Філарэт прадужылі размову за чапціцём. Аляксандр Лукашэнка разам з малодшым сынам Мікалаем перад наведваннем храма таксама ўсклаў кветкі да помніка Патрыярху Аляксею II. Кіраўнік дзяржавы ўжо наведваў Храм-помнік на Раждства ў 2011 годзе. Тады ён азнаёміўся з ходам будаўніцтва і аддзелачных работ у ім. Як паведамылася, на гэтым унікальным аб'екце многія будаўнічыя тэхналогіі і прыёмы выкарыстоўваліся ўпершыню. Храм-помнік стаў своеасаблівым эксперыментальнай пляцоўкай для ўкаранення новых будаўнічых ДАСТАў.

ЧАЛАВЕКАЛЮБСТВА, ДАБРАЧЫННАСЦЬ, МІЛАСЭРНАСЦЬ

Прэзідэнт прысудзіў прэміі «За духоўнае адраджэнне» і спецыяльныя прэміі дзеячам культуры і мастацтва 2012 года

Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» ўдасцёна ігумення Свята-Раждства-Багародзічнага стаўрапігіяльнага жаночага манастыра ў Гродне Беларускай праваслаўнай царквы ігумення Гаўрыіла, якая ўнесла значны асабісты ўклад у духоўнае адраджэнне Беларусі, выдавецкую, духоўна-асветніцкую і дабрачынную працу па захаванні гісторыка-культурнай спадчыны.

ЦЫТАТА ДНЯ

Нападаючы зборнай Канады на Калядным турніры-2013 Кэры ГУЛЕ: «Што мне падабаецца ў вашай краіне — гэта тое, што Беларусь, як і Канада, жыве хакеем. Мы, безумоўна, паўдзельнічаем у турніры ў наступным годзе. Асабіста я ў якасці бальельчыка абавязкова прыеду ў Мінск і на чэмпіянат свету. Узліўны, ён пройдзе на высокім узроўні. Не магу не сказаць усім дзякуй за Каляды турнір-2013 і з Новым годам!»

Table with weather forecasts for various cities: Брэст -3°, Віцебск -9°, Гомель -11°, Гродна -4°, Магілёў -9°, Мінск -9°.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 9.01.2013 г.

Table with exchange rates: Долар ЗША 8610,00, Еўра 11290,00, Рас. руб. 283,50, Укр. грыўня 1070,90.

МОЦНЫ СНЕГ, А НА ВЫХАДНІЯ МАРАЗЫ ДА 15

У пятніцу снег будзе толькі месцамі, слабыя мячэцлі, на асобных участках дарог галаплёдзіца. Тэмпература паветра ўначы мінус 3—10, удзень — 2—7 градусаў ніжэй за нуль. Паводле папярэдніх разлікаў айчынных сінопетыкаў, у выхадныя да нас завітае больш халоднае паветра з кантынента. Маразы ўмоцняцца. Уначы чакаецца мінус 5—12, пры праясненні — да 15 маразу, удзень у суботу мінус 3—10, у нядзелю — мінус 5—12 градусаў. Час ад часу кароткачасовы снег.

Стыпендыямі і грашовымі прэміямі спецфонду Прэзідэнта Беларусі заахвочаны больш як 1,6 тыс. адораных вучняў і студэнтаў

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка падпісаў распараджэнне, яким зацверджана рашэнне савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных вучняў і студэнтаў аб заахвочванні 1634 вучняў, студэнтаў, педагогічных работнікаў, двух навукова-даследчых і творчых аб'яднанняў навучэнцаў, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Стыпендыі Прэзідэнта Беларусі на першы семестр 2012/2013 навучнага года ў памеры Вб765 тыс. прысуджаны 191 студэнту і курсанту ўстановаў вышэйшай адукацыі. Грашовымі прэміямі заахвочаны пераможцы XXVIII Рэспубліканскага конкурсу навуковых работ студэнтаў, Рэспубліканскага студэнцкага алімпіяды па матэматыцы 2012 года, заключнага этапу Рэспубліканскага алімпіяды па агульнаадукацыйных прадметах 2012 года, рэспубліканскіх конкурсаў прафесійнага майстэрства 2012 года. Таксама прэміраваны пераможцы 14-га Аўстрыйскага турніру юных фізікаў, Міжнароднага конкурсу вучняў «Матэматыка і праектаванне», дзявятай Міжнароднай алімпіяды па эканамічных, фінансавых дысцыплінах і пытаннях кіравання, Міжнароднага конкурсу навуковых работ студэнтаў і аспірантаў вышэйшых навуковых устаноў, Міжнароднай алімпіяды навуковых работ моладзі «Інавацыйная Еўразія», IV Міжнароднага турніру юных матэматыкаў. Грашовымі прэміямі ў памеры ад Вр4 млн да Вр5,5 млн з уручэннем нагруднага знака «Лаўрэат спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы здольных навучэнцаў і студэнтаў» ўзнагароджаны 4 пераможцы 53-й Міжнароднай матэматычнай алімпіяды (Аргенціна, 2012 год), 5 пераможцаў 43-й Міжнароднай фізічнай алімпіяды (Эстонія, 2012 год), 2 пераможцы 44-й Міжнароднай хімічнай алімпіяды (Злучаныя Штаты Амерыкі, 2012 год), 4 пераможцы 23-й Міжнароднай біялагічнай алімпіяды (Сінгапур, 2012 год), 2 пераможцы XX Міжнароднай алімпіяды экалагічных праектаў (Турцыя, 2012 год), 9 пераможцаў 46-й Міжнароднай Мендэляўскай алімпіяды школьнікаў (Італія, 2012 год), 3 пераможцы 9-й Міжнароднай геаграфічнай алімпіяды (ФРГ, 2012 год), 3 пераможцы 6-й Міжнароднай алімпіяды па астраноміі і астрафізіцы (Бразілія, 2012 год), 4 пераможцы 24-й Міжнароднай алімпіяды па інфарматыцы (Італія, 2012 год), 3 пераможцы XIX Міжнароднай студэнцкай алімпіяды па матэматыцы (Балгарыя, 2012 год), 4 пераможцы Міжнароднага форуму-конкурсу маладых вучоных «Праблемы нетракарыстання» (Расія, 2012 год), пераможца Міжнароднага студэнцкага конкурсу «Мультикам-форты дом ISOVER 2012. Адраджэнне і развіццё прамысловага раёна» (Славакія, 2012 год), 4 пераможцы XXV Міжнароднага турніру юных фізікаў (Германія, 2012 год), пераможца XXI канферэнцыі маладых вучоных краін Еўрапейскага саюза (Славакія, 2012 год). Таксама заахвочанымі прэміямі ў памеры ад Вр2 млн да Вр4 млн ўзнагароджаны 241 чалавек з ліку педагогічных, навуковых работнікаў і іншых асоб, якія ўнеслі асабісты ўклад у развіццё здольнасцяў адораных вучняў і студэнтаў, па выніках 2011/2012 навучнага года. У адпаведнасці з распараджэннем будзе аказана фінансавая падтрымка навуковым таварыствам вучняў «Колас» дзяржаўнай установы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Цэнтр дзіцячай творчасці гарадскага пасёлка Целянны» і этнаграфічнаму навучнаму-даследчаму калектыву навучэнцаў дзяржаўнай установы адукацыі «Сярэдняя школа № 1 пас. Дружны» Пухавіцкага раёна ў мэтах умацавання матэрыяльна-тэхнічнай і метадычнай базы.

Рашэннем кіраўніка дзяржавы па выніках 2012 года прысуджаны 5 прэміяў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне». Імі адзначаны сваяшчэннаслужыцелі, педагогі, супрацоўнікі дабрачынных арганізацый, аўтарскія і працоўныя калектывы за актыўную дзейнасць у гуманітарнай сферы. Адпаведны ўказ Прэзідэнта Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў 8 студзеня, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Сярод лаўрэатаў гэтай высокай ўзнагароды — аўтарскі калектыв архітэктараў-рэстаўратораў, якія распрацавалі праект рэстаўрацыі палаца-паркавага ансамбля XVI—XVIII стагоддзя ў Нясвіжы. Прэмія таксама прысуджана дырэктару Радашковіцкай школы-інтэрната для дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, Ігару Дзятлоўскаму, дзякуючы намаганням якога дзясяткі сірот выхоўваюцца ў дамашняй атмасферы, атрымліваюць адукацыю і становяцца дастойнымі грамадзянамі. Узнагароды ўдасцёна ігумення Свята-Раждства-Багародзічнага стаўрапігіяльнага жаночага манастыра ў Грод-

не Беларускай праваслаўнай царквы ігумення Гаўрыіла, якая ўнесла значны асабісты ўклад у духоўнае адраджэнне Беларусі, выдавецкую, духоўна-асветніцкую і дабрачынную працу па захаванні гісторыка-культурнай спадчыны. Сярод лаўрэатаў калектыву Гомельскага абласнога дыягнастычнага медыка-генетычнага цэнтра з кансультацый «Шлюб і сям'я», які дасягнуў вялікіх поспехаў у зніжэнні дзіцячай смяротнасці і інваліднасці, аказанні дапамогі сем'ям, якія жадаюць стаць бацькамі, прапаганда каштоўнасцяў моцнага шлюбу і здаровых сямейных адносін. Прэміі ўдасцёны дырэктар рэлігійнай місіі «Дабрачыннае каталіцкае таварыства «Карытас» Віцебскай дыяцэзіі Рымска-каталіцкай царквы ў Беларусі Віталь Кульпекша, ўзнагароджаны за актыўную дзейнасць у гуманітарнай сферы, захаванне і распаўсюджванне традыцый дабрачыннасці і міласэрнасці ў беларускім грамадстве.

Аляксандр Лукашэнка таксама падпісаў указ, у адпаведнасці з якім па выніках 2012 года прысуджаны 10 спецыяльных прэміяў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі дзеячам культуры і мастацтва. Імі адзначаны дзеячы культуры і мастацтва, пісьменнікі, педагогі, аўтарскія і творчыя калектывы, тэатры, музеі, бібліятэкі за значныя дасягненні ў

галіне музычнага, тэатральнага мастацтва, мастацкай літаратуры, кінавідавастацтва, народнай і амаатарскай мастацкай творчасці, музейнай і бібліятэчнай справы, выхавання творчай моладзі. Паколькі 2012 год быў абвешчаны ў Рэспубліцы Беларусь годам кнігі, работы многіх лаўрэатаў праміі так ці інакш звязаны з беларускай літаратурай і друкаванымі словам. Прэміі прысуджаны калектыву Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь і аўтарскаму калектыву тэатра студыі кінаакцёра Нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм» за яркае сцэнічнае ўвасабленне твораў класікаў беларускай літаратуры Уладзіміра Караткевіча і Кандрата Крапівы, калектывам Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі — за значны ўклад у захаванне і папулярызацыю кніжнай спадчыны Беларусі і Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы — за вялікую работу па прапагандзе творчасці народнага песняра, а таксама пісьменніку Анатолю Чобягану за стварэнне серыі гісторыка-дакументальных кніг «Я — сын Ваш».

Лаўрэатамі прэміі сталі тыя, хто ўнёс значны ўклад у захаванне і прапаганду культурнага і духоўнага здбытку беларусаў: калектывы Дрыбінскага раённага гісторыка-этнаграфічнага музея (Магілёўская вобласць) і народнага тэатра гумару, гульні і песні «Хмелюўска валацугі» Хмялеўскага сельскага Дома культуры Жабінкаўскага раёна (Брэсцкая вобласць), якія правялі вялікую работу па адраджэнні рамёстваў, абрадаў і народнага мастацтва сваіх рэгіёнаў. Гэтай ўзнагароды таксама ўдасцёны калектыву Музея гісторыі горада Мінска, які стварыў экспазіцыю мастацкай галерэй Героя Беларусі, выдатнага майстра жывапісу Міхаіла Савіцкага. Заслужанымі ўзнагародамі адзначаны дасягненні кінарэжысёра-дакументаліста Галіны Адамовіч, якая зняла фільмы пра майстэрства культуры і спорту, удасцёныя ўзнагарод міжнародных кінафестываляў, і загадчыка кафедры харавога і вакальнага мастацтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Альбіны Пекуцька, якая ўнесла значны асабісты ўклад у развіццё беларускай школы акадэмічных харавых спеваў. Прынцыпцы ўказаў з'яўляцца яскравым сведчаннем назменна вялікай увагі дзяржавы да пытанняў фарміравання ў беларускім грамадстве здаровай духоўнай атмасферы, захавання і прымянення нацыянальнага культурнага здбытку, развіцця беларускай культуры і мастацтва, выхавання любові да Айчыны, распаўсюджвання ідэй чалавекалюбства, дабрачыннасці і міласэрнасці.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ВЕНЕСУЭЛЬСКІ ўРАД ЗАЯВІЎ АБ СТАБІЛІЗАЦЫІ ЗДРАОЎЯ ЧАВЕСА

Урад Венесуэлы паведаміў пра тое, што стан здароўя прэзідэнта краіны Уга Чавеса стабілізаваўся. Зараз ён праходзіць лячэнне ў шпіталі на Кубе. Міністр інфармацыі Эрнэста Вілегас, выступаючы па тэлебачанні, падкрэсліў, што кабінет міністра падтрымлівае пастаянны кантакт з медыкамі, якія лечыць Чавеса, а таксама са сваякамі кіраўніка дзяржавы, якія знаходзяцца побач з ім у Гаване. Улады не паведамылі ніякіх дэталюў адносна лячэння прэзідэнта і толькі адзначаюць, што яно накіравана на барацьбу з дыхальнай недастатковасцю. Гэтае ускладненне было выклікана інфекцыяй, якая патрапіла ў дыхальныя шляхі ў выніку аперацыі. Паведамленне аб палепшэнні стану здароўя Чавеса з'явілася на фоне таго, што ўлады краіны пагадзіліся адклікаць прысягу прэзідэнта. Паводле канстытуцыі, Чавес павінен прыняць прысягу 10 студзеня перад дэпутатамі Нацыянальнай асамблеі або пры асаблівых абставінах пазней перад Вярхоўным судом. Апазіцыя прапаноўвала правесці новыя выбары, калі Чавес не зможа прысутнічаць на інаўгурацыі з-за «пастаяннай адсутнасці» на пасадзе.

БЕРЛУСКОНІ АДМОВІўСА АД «БЕСКАРЫСНАЙ» ПАСАДЫ ПРЭМ'ЕРА

Берлусконі не будзе прэтэндаваць на пасаду прэм'ер-міністра ў выпадку перамогі каліццёй яго кансерватыўнай партыі «Народ свабоды» і «Паўночнай лігі» Роберта Мароні. Пра гэта гаворыцца ў пагадненні паміж дзюма партыямі. У новым урадзе Берлусконі бачыць сябе міністрам эканомікі і фінансаў, а прэм'ер, на яго погляд, «не мае рэальнай улады», піша са спасылкай на італьянскую прэсу The New York Times. Ён заявіў, што на чале міністэрства фінансаў зможа «у чарговы раз» даказаць, што ў яго няма «палітычных амбіцый». Кандыдат на пасаду прэм'ер-міністра ад каліццёў яшчэ не вызначаны.

НА ГАРНАЛЫЖНЫМ КУРОРЦЕ ў ІТАЛІІ ЗАГІНУЛІ 6 РАСІЯН

Шасцёра турыстаў, якія загінулі напярэдадні праваслаўных Каляд у выніку інцыдэнту на альпійскім гарналыжным курорце Чарміс, з'яўляюцца грамадзянамі Расійскай Федэрацыі, паведаміла віцэ-консул генконсульства РФ ў Мілане Ганна Булатава. Як паведамыліся мясцовыя СМІ, група турыстаў спускалася на матарным снегаходзе з высакгорнага рэстарана. Як лічыць ратавальнікі, вадзіцель, які ў цэмы кіраваў транспартным сродкам, памыліўся і замест дазволенага асветленага спуску апынуўся на крутым схіле. У выніку снегаход вылецеў за агародку і пераклюціўся. Ратавальнікі знайшлі цэлы шасці загінулых — чатырох мужчын і дзвюх жанчын. Яшчэ двое пасажыраў атрымалі сур'езныя траўмы і дастаўлены верталётам у мясцовыя бальніцы.

КОРАТКА

У ноч на 7 студзеня ў праваслаўных храмах Беларусі прайшлі Калядныя брагаслужэнні. На іх прысутнічалі амаль 113,2 тыс. чалавек. У Мінску з 8 студзеня арганізуюцца работы аўтобусагона маршруту № 55 «Аб Усходні» — чыг. ст. Мінск-Паўднёвы». Аўтобус будзе хадзіць па будніх днях у перыяд з 6:20 да 21:00 па вул. Ванеева, Дзвінсаўскай, Маякоўскага, Сонечнай у абодвух напрамках. У 2012 годзе для атрымання прафесійна-тэхнічнай адукацыі прыняты 35,5 тыс. чалавек, што на 18,2 тыс. чалавек (на 33,9 працэнта) менш, чым у 2005-м. Квота на вытворчасць брэндзі ў Беларусі ў 2013 годзе будзе павялічана ў 3 разы ў параўнанні з 2012 годам да 120 тыс. дал. віскі — на 15,7 працэнта да 118 тыс. дал. Квоты на вытворчасць каньяку і рому ўстаноўлены адпаведна ў аб'ёмах 408 тыс. дал. што на 20,3 працэнта менш, чым у 2012 годзе, і 110 тыс. дал (у 1,6 раза менш). У Брэсце стартваў XXV Міжнародны фестываль класічнай музыкі «Студзеньскія музычныя вечары». Работа прыгараднага аўтобусагона маршруту № 356 «Міханавічы — Гатава» адмяняецца з 21 студзеня ў сувязі з нізкім узроўнем пасажырапатоку.

ЯКІ НАСТРОЙ І ПЛАНЫ НА ГОД 2013-Ы?

Начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Гомельскага аблвыканкама Ірына ДАЎГАЛА:

— Вельмі добры настрой, і ў першую чаргу на плённую працу. Сёлета мы будзем адзначаць 75-годдзе ўтварэння Гомельскай вобласці. Да гэтай даты, у дэкаду святочнага мерарыемстваў, адкрывацца шмат сацыяльна значных аб'ектаў. Напрыклад, пры тэрытарыяльным брагнісім цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. У Камарыне запланавана адкрыццё аддзялення дэзнага і кругласутачнага жывявання людзей пахлылога ўзросту. У Добрушы і Мазыры пачнуць дзейнасць дзіцячыя дамы сямейнага тыпу. У Светлагорскай раённай бальніцы адкрыцца аддзяленне камп'ютарнай тамаграфіі. Новая малочнаварыня фермы з'явіцца ў Капаткевічах і Камаровічах Петрыкаўскага раёна, а жывёлагадоўчы комплекс — у Хальчы Веткаўскага раёна. Выдадзана кніга «Гомельская вобласць. 75 славуных гадоў». Спраўды, сёння жыхарам Гомельшчыны ёсць што ўспомніць, чым ганарыцца, да чаго імкнуцца. Трэба адзначыць, што на Гомельшчыне нараджаюцца пэўныя бот нараджальнасці і зніжэнне смяротнасці насельніцтва. А гэта вельмі важна для любога рэгіёна краіны, бо тэрыторыя можа развівацца толькі тады, калі ёсць каму яе развіваць.

Генеральны дырэктар дзяржаўнай гісторыка-культурнай установы «Гомельскі палацава-паркавы ансамбль» Андрэй ГАРБАЧОЎ:

— У нас будзюць настрой, і мы поўныя аптымізмам. Тым больш, што трэба пацвярджаць статус лепшага музея краіны. Дарэчы, летас мы заваявалі Гран-пры на першым нацыянальным форуме музеяў, які прайшоў у Гродне і дзе наша ўстанова была прызнана лепшым музеем Рэспублікі Беларусі. Творчы чалавек заўсёды ставіць перад сабой мэты, якія патрабна дасягнуць, таму ў рабоце палацава-паркавага ансамбля сёлета самае галоўнае — завяршэнне рэструктурызацыі і аптымізацыі устаноў. Мы будзем і надалей удасканалюваць наш музей, каб ён быў не толькі навуковай устаноўай, але і дапамогай развіцця музеяў на тэрыторыі ўсёй Гомельскай вобласці. Пацвярджаць статус лепшага музея краіны мы будзем стварэннем метадычнага цэнтру музейнай справы Гомельскай вобласці. У нас шмат і выставачных праектаў, але пра іх я пакуль памаўчу, каб захаваць нейкую інтрыгу і зрабіць сюрпрыз для гамяльчан і гасцей нашага горада.

Дырэктар Тэлердыёкампаніі «Гомель» Святлана ЯЎРАСАВА:

— Для нас гэты год вельмі важны, і святочны настрой працягваецца. У студзені мы будзем адзначаць 55-годдзе з дня стварэння нашай тэлердыёкампаніі. Яна, між іншым, — адна са старэйшых у Беларусі і мае вельмі цікавае мінулае. На добрым падмурку заўсёды можна пабудаваць нешта новае і займальнае. У нас шмат таленавітай моладзі, якая не толькі ўбірае досвед старэйшых, але і сама прапануе нешта новае. І гэта дае надзею, што мы сёлета зацікавім глядача новым якасным прадуктам. Дарэчы, да эфіру рыхтуецца новы цыкл праграм пад агульнай назвай «Майстры і чаляднікі». Гэта будзе праграма пра людзей, якія ў наш час займаюцца нейкімі старажытнымі промысламі, і такім чынам захоўваюць нашу культурную спадчыну. Атрымае працяг і цыкл перадач «Размаўляем па-беларуску». Мы прапанаваў яго для рэспубліканскага эфіру, і спадзяюся, хутка гэтыя праграмы ўбачаць глядачы ўсёй краіны.

Падрыхтавала Ірына АСТАШКЕВІЧ.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ВЫЗВАЛІЎ ВАЛЯНЦІНА РЫБАКОВА АД ПАСАДЫ ПАМОЧНІКА ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка вызваліў Валянціна Рыбакова ад пасады памочніка Прэзідэнта Беларусі ў сувязі з пераходам на іншую работу. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара. Аляксандр Лукашэнка назначыў Віктара Шэймана памочнікам Прэзідэнта Беларусі па асаблівых даручэннях, вызваліўшы яго ад пасады памочніка Прэзідэнта па асаблівых даручэннях, прадугледжанай у структуры Дзяржаўнага сакратарыята Савета Бяспекі. Адпаведныя распараджэнні кіраўнік дзяржавы падпісаў 8 студзеня.

СЯРГЕЙ АЛЕЙНІК НАЗНАЧАНЫ ПАСЛОМ БЕЛАРУСІ Ў ЗЛУЧАНЫМ КАРАЛЕЎСТВЕ ВЯЛІКАБРЫТАНІІ І ПАЎНОЧНАЙ ІРЛАНДЫІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка назначыў Сяргея Алеяніка Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Злучаным Каралеўстве Вялікабрытанія і Паўночнай Ірландыі, Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Ірландыі па сумяшчальніцтве. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

ВАЕННАСЛУЖАЧЫМ БУДЗЕ ВЫДЗЯЛЯЦА ДА 10 ПРАЦЭНТАЎ НЕЗАСЕЛЕНАГА ЖЫЛЛЯ КАМЕРЦЫЙНАГА ВЫКАРЫСТАННЯ

Як паведамілі БелТА ў прэс-службе Прэзідэнта, Аляксандр Лукашэнка 8 студзеня падпісаў указ № 10, якім унесены дапаўненні ва ўказ ад 8 лістапада 2011 года № 512 «Аб некаторых пытаннях выкарыстання дзяржаўнага жыллёвага фонду». Дакументам прадастаўлена права мясцовым выканаўчым і распарадчым органам на падставе хадаўніцтва Мінабароны, МУС, Следчага камітэта, МНС, Дзяржпраграмакітэта і шэрагу іншых дзяржаўных структур, якія забяспечваюць бяспеку краіны, выдзяляць да 10 працэнтаў незаселеных жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання ваеннаслужачым, асобам радавога і начальніцкага складу, у тым ліку пераведзеным па службе ў іншы населены пункт і не маючым у ім жылля. Ва ўказе таксама ўдакладняецца каэфіцыент, які прымяняецца для вызначэння памеру платы за карыстанне жылымі памяшканнямі камерцыйнага выкарыстання не толькі ад месца знаходжання жылых памяшканняў, але і ад ступені іх добраўпарадкавання.

■ Май на ўвазе!

МММ можа вярнуцца з дысконтнай сістэмай MavroCard

Фінансавая піраміда МММ, ліквідаваная ў Беларусі ў сакавіку 2012 года, можа вярнуцца ў рэспубліку з міжнароднай дысконтнай сістэмай MavroCard, якая была запущана згодна са створаным Сяргеям Маўродзі праектам МММ-2012 у пачатку снежня, паведамляе БЕЛТА.

На адным з цэнтральных сайтаў МММ-супольніцтва размешчана інфармацыя, у якой паведамляецца, што ўжо зарэгістравана амаль 300 заявак ад жадаючых стаць рэгіянальнымі прадстаўнікамі MavroCard з Беларусі, Латвіі, Літвы, Германіі, Іспаніі, Тайланда, Малдова, Расіі, Украіны, Казахстана і іншых краін. Згодна з ідэяй праекта, у далейшым гэтыя людзі будуць займацца распаўсюджваннем картак MavroCard у замацаваных за імі рэгіёнах.

Сутнасць паслугі заключаецца ў тым, што асоба, якая набыла прыкладна за \$30 картку MavroCard, як абяцаюць стваральнікі сістэмы, зможа атрымаць скіды ў памеры 5-50 працэнтаў пры куплі розных тавараў і паслуг. Картка MavroCard выдаецца бясплатна ўдзельніку сістэмы МММ-2012, які аказвае дапамогу іншым удзельнікам МММ у памеры пэўнай сумы. Сістэма MavroCard — далёка не першы такі праект МММ. Так, у пачатку восні 2012 года была створана сістэма «МММ Дысконт», якую ў студзені 2013 года плануецца аб'яднаць у адно цэлае з MavroCard.

Дзейнасць у Беларусі фінансавай піраміды МММ-2011 была спынена ў сакавіку 2012 года. Тады былі затрыманыя пяць грамадзян краіны, накладзены арышт на банкаўскія рахункі, камп'ютары і офісную тэхніку. У цэлым у фінансавыя машыны былі ўцягнутыя некалькі тысяч грамадзян рэспублікі. Прадстаўнікі МММ атрымалі даход больш як \$500 млн. У КДБ Беларусі заявілі аб немагчымасці аднаўлення ў краіне работы фінансавай піраміды МММ. Акрамя таго, Нацбанк цяпер працуе над стварэннем арганізацыйна-прававога механізму, які пераходзіць ад унітарнага фінансавых пірамід, напрыклад, праз уяўдзненне рэгістрацыйнага парадку дзейнасці юрыдычных асоб, якія прыцягваюць грашовыя сродкі ад грамадзян, а таксама ўяўдзненне адказнасці за парушэнне парадку ажыццяўлення такой дзейнасці. На працягу першага паўгоддзя 2013 года гэта работа будзе праведзена. Таксама ў рэспубліцы прапрацоўваецца пытанне ўяўдзнення кримінальнай адказнасці за стварэнне фінансавай піраміды.

ДЭКЛАРАЦЫІ І РЕАЛЬНАСЦЬ НАПЯРЭДАДНІ ГЛАБАЛЬНАГА КРЫЗІСУ

«Эксперты сур'ёзна задумаліся аб суадносінах дэкларацый, якія робяць кіраўнікі Беларусі і Расіі, і рэальнага развіцця падзей

Напярканцы мінулага года прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін выказаў даволі жорсткую пазіцыю ў пытанні міграцыі: да 2015 года ўезд у Расію павінен быць дазволены толькі па замежных пашпартах. «У нас да гэтага часу існуе практыка, калі грамадзяне СНД прыязджаюць у Расію па сваіх унутраных пашпартах... У гэтай сітуацыі забяспечыць кантроль практычна немагчыма... Уезд у Расію павінен быць дазволены толькі па замежных, а не ўнутраных пашпартах грамадзян іншых краін», — заявіў ён у штагодовым пасланні Федэральнаму сходу.

У той жа час расійскі лідар выказаўся на карысць палігачыня працэдуры атрымання грамадзянства для тых людзей, якія нарадзіліся на тэрыторыі Савецкага Саюза і хочуць пераехаць у Расію на пастаяннае месца жыхарства. Такім чынам, Расія імкнецца, з аднаго боку, хаваць сябе ад нелегальнай міграцыі і звязаным з ёй вывадам грошай з краіны, а з другога — забяспечыць прыліў дзеяздольнай і, галоўнае, таннай працоўнай сілы, якая нават калі і будзе захоўваць сувязі з краінай паходжання, але палітычна будзе лаяльнай

Маскве з-за наяўнасці расійскага грамадзянства. Быццам бы разумная палітыка. Але яна супярэчыць іншаму тэзісу, выказанаму расійскім прэзідэнтам, — аб неабходнасці стварэння ў краіне 25 мільёнаў новых працоўных месцаў для высокакваліфікаваных спецыялістаў. Гэта значыць, з аднаго боку, трэба прыцягваць мігрантаў, паколькі не халае працоўнай сілы, а з другога, трэба ствараць працоўныя месцы, таму што менавіта іх і не халае. Праўда, фармулёўка гэтай задачы вуснамі расійскага лідара змянілася: знікла слова «высокакваліфікаваных», а да слова «стварыць» дадалося слова «мадэрнізаваць». Гэта значыць, можна ўжо не ствараць, а толькі «мадэрнізаваць» працоўныя месцы. Але галоўнае — іншае: сфармуляваўшы гэтую задачу прэзідэнт пасля прыходу да ўлады вясной 2012 года, Уладзімір Пуцін ні слова не кажа пра тое, што для яе вырашэння за паўгода ўжо зроблена. Таму што не зроблена нічога. Расійскі лідар нічога не згадвае і пра новую індустрыялізацыю — канцэпцыйныя эксперты разглядалі яе самыя моцныя пункты перадыбарнай праграмы Пуціна. Гэта значыць, за паўгода адбываўся рух на шляху рэалізацыі гэтага праекта, а проста адмова ад яго.

Аналагічным чынам вельмі няпэўна з пункту гледжання перспектывы іх рэалізацыі выглядаюць многія іншыя прапановы прэзідэнта Расійскай Федэрацыі. Выдатны лозунг аб «дэфашарызацыі» Расіі і недапушчэнні вываду капіталаў з краіны вельмі кантрастуе з наяўнай рэальнасцю, якая заключаецца ў тым, што 2012-ы стаў рэкордным па тэмпах «уцёкаў» капіталаў. Не менш моцна выдатныя словы аб неабходнасці аперадыльнага развіцця Далёкага Усходу Расіі кантрастуюць з рэальнай адсутнасцю якіх-небудзь поспехаў на гэтым шляху. Сам Пуцін прызнаецца, што праца профільнага міністэрства выклікала ў яго расчараванне.

Яшчэ больш прыгожыя словы па выніках мінулага года былі сказаныя расійскім прэзідэнтам аб развіцці рэгіянальнай авіяцыі: «Найважнейшы прыярытэт развіцця — гэта рэгіянальная авіяцыя, а таксама марскія парты, Паўночны марскі шлях, БАМ, Транс-Сібірск, іншыя транзітныя калідоры. ... Нам трэба забяспечыць у поўным сэнсе транспартную спалучанасць, адзінае ўсёй расійскай тэрыторыі». Аднак рэальнасць заключаецца ў тым, што авіяпрам у Расіі далёка не ў лепшым стане, а ўрад Расіі працягвае замест арганізацыі адраджэння авіяпрама л-

ба да росту памераў пенсіі, але ў цяперашніх умовах развіцця эканомікі гэтага рабіць нельга. Разам з тым, міністр паведаміла аб тым, што зараз разглядаецца пытанне аб павышэнні тарыфнай стаўкі першага разраду. Ішла гаворка: аб стане падрыхтоўкі спецыялістаў і кадраў рабочых прафесій з улікам патрэбнасцяў рынку працы. Паводле слоў першага намесніка міністра адукацыі Аляксандра ЖУКА, у нашай краіне не збалансаваны аб'ёмы і профілі падрыхтоўкі кадраў з патрэбамі рынку працы. Ён адзначаў, што ва ўмовах, калі змяншаецца колькасць выпускнікоў школ, неабходна, каб арганізацыі — заказчыкі кадраў, галіновыя і рэгіянальныя органы дзяржкіравання прымалі больш актыўны ўдзел у прагназаванні патрэбнасці ў спецыялістах. Акрамя таго, прадстаўнік Мінадукацыі лічыць неабходным,

каб базаваы арганізацыі шыроў ўдзельнічалі ў вучэбным працэсе ўстаноў адукацыі, пачынаючы з вызначэння зместу навучання і заканчваючы правядзеннем выніковай атэстацыі выпускнікоў. Гаварылася на пасяджэнні Савета і пра тое, што заробная плата павінна быць не проста павышана, а зароблена. Як заявіў першы віцэ-прэм'ер Уладзімір СЯМАШКА, выпрацоўка на аднаго работніка на прадпрыемствах Беларусі за пяць гадоў павінна павялічыцца ў чатыры разы — да 60 тысяч долараў. Наступнае пасяджэнне Нацыянальнага савета па працоўных і сацыяльных пытаннях плануецца правесці ў першым квартале 2013 года. У адпаведнасці з рэгламентам, старшыняства ў ім прыойдзе да ўрада.

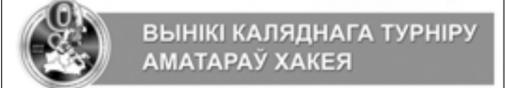
Святлана БУСЬКО.

■ Спорт-тайм

КАЛЯДНЫ ПАДАРУНАК АД ХАКЕІСТАЎ І ПРЫГОДЫ БІЯТЛАНІСТАЎ У АБЕРХОФЕ

У панядзелак аматарская зборная Беларусі атрымала ўпэўненую перамогу на міжнародным Калядным турніры па хакеі на прызы Прэзідэнта. У фінале гаспадары «Мінск-Арэны» не пакінулі ніякіх шанцаў расійскай дружыне — 5:2.

Групавай этап беларускія хакеісты правялі гэтак жа пераможна, здобывшы дзве перамогі з разгромным лікам над камандамі Швейцарыі і Чэхіі і згуляўшы ўнічю з канадцамі. Па выніках турніра лепшым форвардам нашай дружыны прызнаны былы член нацыянальнай зборнай

IX Калядны міжнародны турнір аматараў хакея на прыз Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі.

- 1-е месца - Беларусь
- 2-е месца - Расія
- 3-е месца - Канада
- 4-е месца - Аўстрыя

Каманда Прэзідэнта Беларусі стала пераможцам Каляднага турніру шэмы раз (2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2012, 2013 гады), двойчы паспех святкавала расійская дружына (2007, 2011 гады), якая абіграла ў фінале беларусаў.

4 студзеня			
Канада - Чэхія	Германія - Славакія	Швейцарыя - Беларусь	Расія - Аўстрыя
2:2	3:3	4:11	2:2
5 студзеня			
Чэхія - Швейцарыя	Славакія - Аўстрыя	Беларусь - Канада	Расія - Германія
4:1	1:5	4:4	7:1
6 студзеня			
Канада - Швейцарыя	Аўстрыя - Германія	Беларусь - Чэхія	Славакія - Расія
12:2	3:1	9:1	0:6
7 студзеня			
Матч за 1-е месца: Беларусь - Расія		Матч за 3-е месца: Канада - Аўстрыя	
5:2 (20, 21, 1:1)		3:0 (0:0, 1:0, 2:0)	

АДЛІЧЭНІ НА ПЕНСІЙНАЕ СТРАХАВАННЕ НЕ ПАВЯЛІЧАЦА

У штаб-кватэры Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі адбылося пасяджэнне Нацыянальнага савета па працоўных і сацыяльных пытаннях. Падчас пасяджэння бакі абмеркавалі ход выканання ў студзені — кастрычніку 2012 года мерапрыемстваў па рэалізацыі Генеральнага пагаднення паміж урадам Рэспублікі Беларусі, рэспубліканскімі аб'яднаннямі наймальніцаў і прафсаюзаў на 2011 — 2013 гады.

ГПБ паставіла пытанне аб прафесійным пенсійным страхаванні работнікаў, занятых у неспрыяльных умовах працы. Тым не менш, міністр працы і сацыяльнай абароны **Марыяна ШЧОТКІНА** заявіла, што павялічаныя адлічэнні наймальніцаў на прафесійнае пенсійнае страхаванне ў Беларусі не плануецца. Бо павелічэнне памеру адлічэнняў прывяло

Фота БЕЛТА.

дзе тых жа канадцаў было няма-ла копішчы гульцоў НХЛ і нашчэ прызёраў Алімпіады. Тым больш каштоўная перамога нашых хакеістаў над больш вопытнымі і знакамітымі сапернікамі. Прыемна, што амаль усе спартсмены адзначылі высокапрафесійную арганізацыю турніру і выдатную наведвальнасць заўзятараў. «Атмасфера на трыбунах па-добраму вар'яцкая, — ацаніў атмасферу на «Мінска-Арэне» былы гулец мінскага «Дынама», вядомы расійскі хакеіст Артур Ляшчоў. — І сам турнір выдатна арганізаваны, няма ніякіх нараканняў. Прыемна гляць пры такой колькасці гледачоў. Калі меркаваць па тым, як беларусы праводзяць аматарскія Калядныя турніры, то чэмпіянат свету-2014 ў Мінску пройдзе на высокім узроўні, без аніякіх пытанняў!»

Адзначым, што гэтая перамога стала ўжо шостаў у актыве прэзідэнцкай каманды. А вое беларускім біятланістам відавочна было не да святочнага настрою. Першы этап Кубка свету ў новым годзе, шчыра кажучы, не атрымаўся як у мужчын, так і ў жанчын. Па выніках жаночай эстафеты, дзе нашы дзюэчкі занялі толькі восьмае месца, можна было зразумець, што ў добрай форме ў немцы Аберхоф прыехала толькі Дар'я Домрачова, якая выдатна прабегла заключны этап гонкі. Але ўжо ў наступнай дысцыпліне азначыліся і праблемы: чатыры асечкі на агнявых рубяжах у спрынце адкінулі лідара нашай зборнай на

нязвычайны дзясцят радок фінішнага пратакола. Яшчэ горшай атрымалася стральба ў гонцы праследавання. Але дзюкуючы выдатнаму ходу па дыстанцыі з пяціцю промахамі Дар'я замкнула пяцёрку лепшых. Лепшая беларуская біятланістка так ацаніла апошні вынік: «Я расчаравана сваёй стральбой як у пасьцё, так і напярэдадні ў спрынце. Быў вечер, хоць і нямоцны, але ён увесць час змяняў напрамак. За тое лыжным ходам задаволена. Спадзяюся, у Рупольдынгу мне ўдасца выправіць сітуацыю на агнявых рубяжах».

Дарчы, вярта адзначаючы, што папярэдні этап Кубка Домрачова прупаскала з-за хваробы, і, мабыць, незапланаваны «адпачынак», які разам з навагоднімі святамі склаў амаль тры тыдні, негатыўна адбіўся на паказчыках у стральбе. Застаецца спадзявацца, што гэтая з'ява часовая і папраўная.

Што датычыцца, выступлення нашых біятланістаў, то да паляпшэння вынікаў, якое з цягам часу абяцаў галоўны трэнер Рафаэль Пуарэ, напэўна, яшчэ далёка. Беларускае спартсмены па-ранейшаму стабільна трапляюць у канец пятага-шостага дзясцятка... у лепшым выніку. А той факт, што лідары мужчынскай зборнай Яўген Абраменка і Сяргей Навікаў маюць аднолькавыя хуткасныя паказчыкі з Дар'яй Домрачовай, а часам і горшыя, здымаюць усё далейшыя пытанні. Але надзея паірае апошняй, ці не так?

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ

УВАГА!

ПРАФСАЮЗНАЯ «ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ» ЧАКАЕ ВАШЫХ ЗВАНКОЎ
 Праблемамі, з якімі вы сутыкаецеся на сваім працоўным месцы, цяпер можна падзяліцца па тэлефоне 8 (017) 203-96-41. «Гарачая лінія» Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі створана, каб дапамагчы вырашыць пытанні арганізацыі гарачага харчавання, стварэння пакояў прыёму ежы, абсталявання гэрдаробных, душавых, выканання тэмпературнага рэжыму і інш.
 — Усяго за два тыдні работы праекта мы атрымалі ажно каля 200 званкоў, — паведамілі «Звяздзе» ў тэхнічнай інспекцыі працы Савета ФГБ. — Усе звароты аператыўна апрацоўваюцца і перадаюцца на рэагаванне адказным асобам. Калі трэба падрабязней разабрацца ў сітуацыі, спецыялісты нашай службы неадкладна выязджаюць на месцы. Ужо цяпер відавочна, што работа «гарачай лініі» дапамагае выяўляць недахопы і парушэнні выканання правілаў і нормаў аховы працы і своечасова ліквідаваць іх.
 Надзея ДРЫЛА.

АДСВЯТКАВАЛІ СПАКОЙНА

3 570 святочных навагодніх мерапрыемстваў прайшлі па краіне без надзвычайных сітуацый. Не зафіксавана ні сур'ёзных правапарушэнняў, ні скаргаў па дзеянні супрацоўнікаў органаў унутраных спраў. Наогул колькасць самых розных проціпраўных дзеянняў, учыненых непасрэдна ў навагоднюю ноч, была напалоў меншай, чым летас. Адзіным заўважным індэксам стала затрыманне ў навагоднюю ноч каля Палаца спорту ў Мінску 25 грамадзян Туркменістана, Узбекістана і Беларусі.

Першы намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі Іван КУБАКОЎ:

— Каля Палаца спорту, дзе праходзіла масавае мерапрыемства з удзелам 15 тысяч чалавек, а 2-й гадзіне маладыя людзі 19-27 гадоў пачалі паводзіць сябе неадэкватна. Лаяліся, спрабавалі ўскочыць на сцэну і г.д. У адказ на заўвагі органаў аховы правапарадку прагучала нецэнзурная лексіка. Такім чынам, для прадухілення канфліктных сітуацый з іншымі ўдзельнікамі мерапрыемства было вырашана затрымаць групу з 25 чалавек, пераважна грамадзян Туркменістана. Частку фактычна адразу адпусцілі, а ў дацэнненні да тых, хто не рэагаваў на прафілактычныя размовы, былі складзены адміністрацыйныя пратаколы. Пасольства гэтай краіны, а таксама ВНУ, у якіх навуцаецца моладзь, папярэджаны аб індэцэдэнце.

Старшы інспектар па асобых даручэннях УДАІ МУС Беларусі Станіслаў САЛТАВЕЙ:

— Непасрэдна ў навагоднюю ноч на дарогах краіны працавала такая ж колькасць супрацоўнікаў, які і летас, аднак нецвярозых вадыцеляў было выяўлена менш. Наогул з 31 снежня па 7 студзеня выяўлены 773 нецвярозыя вадыцелі. У папярэднія гады гэтая лічба звычайна вагалася ў межах тысячы... Менш зафіксавана і дробных ДТЗ — 1326 (летас 1756). Загінула 8 чалавек (летас 17), пацярпелі 39 (летас 97).

Начальнік ўпраўлення нагляду і прафілактыкі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Уладзімір РАФАЛЬСКІ:

— На каталіцыя Каляды ў 33 пажахах загінула 7 чалавек, у навагоднюю ноч — 12 чалавек загінула ў выніку 42 пажахаў, на праслаўныя Каляды — у 21 пажахаў загінула 5 чалавек і 6 атрымалі траўмы. Прычыны ўзгарання царквы ва Уздзенскім раёне пакуль высвятляюцца. Разглядзецца як падпад, так і тэхнічныя прычыны.

Напярэдадні свят наша служба правярыла звыш 9 тысяч аб'ектаў, на якіх планавалася правядзенне святочных мерапрыемстваў. На гэтых аб'ектах не адбылося ніводнага надзвычайнага здарэння. Разам з праваахоўнікамі было праведзена звыш 200 рэйдаў па месцах матчымага продажу піратэхнічных вырабаў. Канфіскавана 570 тысяч такіх адзінак. З 25 снежня па 4 студзеня ў выніку парушэння правілаў пажарнай бяспекі пры выкарыстанні піратэхнічных вырабаў мелі месца 18 нешчаслівых здарэнняў. 19 чалавек, у тым ліку 7 дзяцей, атрымалі траўмы. Непасрэдна ў навагоднюю ноч ад піратэхнікі пацярпелі 11 чалавек, з якіх 3 — дзеці.

Начальнік аддзела арганізацыі медыцынскай абароны пры надзвычайных сітуацыях Міністэрства аховы здароўя Беларусі Алег ПАНЧУК:

— З 31 снежня па 4 студзеня 58 чалавек пацярпелі ад пераахладжэння, у выніку чаго 7 пацыентаў давялося шпіталізаваць, 47 абмарозіліся, і з іх 38 шпіталізаваны. У гэтыя пяць дзён ніхто не змёрз. З 26 пацярпелых ад піратэхнікі 12 былі шпіталізаваны з траўмамі рознай цяжкасці. Аднак вельмі цяжкіх выпадкаў не было. Пацярпела ад галалёду звыш 2 тысяч пешаходаў. 239 давялося шпіталізаваць. 21 чалавек трапіў у бальніцу з атручэннем суратамі алкаголю. Па іншых прычынах — з-за бытавых траўмаў, у выніку ДТЗ і г.д. пацярпела каля 120 чалавек.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ЗОЛАТАВАЛЮТНЫЯ РЭЗЕРВЫ СКАРАЦІЛІСЯ

Пасля пагашэння ў поўным аб'ёме ўрадам і Нацыянальным банкам Беларусі ў снежні 2012-га знешніх і ўнутраных абавязцельстваў у замежнай валюце і змяншэння кошту золата на міжнародным рынку каштоўных металаў грашовыя запасы нашай краіны скараціліся, паведамляе ўпраўленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацбанка.

На 1 студзеня 2013 года золатавалютныя рэзервы Беларусі скараціліся ў параўнанні Спецыяльнага стандарту распаўсюджвання звестак МФВ на 112,6 мільярд долараў ЗША і склалі 8,095 мільрд долараў. У нацыянальным вызначэнні скарачэнне складала 134,3 мільярд долараў да 8,7631 мільрд.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

«ЦЕРАМОК» ПАД НОВЫ ГОД

Магілёўскі мікрааён новабудоўляў «Спадарожнік» цяпер мае сваю ўстаноў дашкольнай адукацыі на 95 месцаў.

Сад атрымаў назву «Церамок» і стаў падарункам бацькам і малым да Новага года: цяпер не трэба везці дзетак у грамадскім транспарце ў іншыя раёны горада. Узровень камфорту ў садку старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр Руднік, які браў удзел ва ўрачыстым адкрыцці, ацаніў як адзін з лепшых у абласным цэнтры. У трохпавярховым будынку ёсць басейн для плавання, музычная і фізкультурная залы, спартыўная пляцоўка, сучасная мэбля і абсталяванне. Бюджэт усё гэта каштавала 17 мільярд рублёў.

Ілона ІВАНОВА.

ПАРК АЎТО МАГЛІ ПАМЫЦЬ

У Віцебскім раёне супрацоўнікі праваахоўных органаў забаранілі рэалізацыю нелегальнай спіртазмяшчальнай вадаксі для мыцця шкла на суму больш за 160 мільёнаў рублёў.

Паводле інфармацыі аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ўпраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама, ройдавая група аддзялення ДАІ Віцебскага раёна падчас абследавання аб'ектаў прыдарожнага зэрвісу і гандлю выявіла рэалізацыю ў гандлёвай сеткі аўтазастравачных станцыяў спіртазмяшчальнай вадаксі для мыцця шкла без акцызных марак Рэспублікі Беларусь. У выніку выключылі з рэалізацыі больш за 100 каністраў ёмістасцю па 5 літраў кожная. Як стала вядома, тавар на рэалізацыю пастаўляў віцебскі прадпрыемальнік. Падчас праверкі складскіх памяшканняў сумесна з супрацоўнікамі падатковай інспекцыі Кастрычніцкага раёна Віцебска быў выяўлены і задокументаваны факт захоўвання каля 3000 ёмістасцяў нізкатэмпературнай вадаксі для мыцця шкла расійскай вытворчасці без адпаведнай маркіроўкі. Нелегальная партыя ацэньваецца на суму больш за 160 мільёнаў рублёў. Правапарушальніку пагражае адміністрацыйная адказнасць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НАВІНЫ
ПАДЗЕЙ
ФАКТЫ

Юрый ЦАРЫК, палітычны аналітык, кіраўнік Беларускай групы развіцця.

■ Як жывяце, землякі?

Віцебшчына

ЮБІЛЕЙНАЕ СВЯТА ДУХОЎНАЙ МУЗЫКІ

У Віцебску ў 20-ы раз прайшло ўнікальнае свята духоўнай музыкі, у якім бралі ўдзел музыканты і выканаўцы з Віцебскай вобласці, Мінска, Светлагорска і Масквы

Гэтая традыцыйная акцыя прысвечана праваслаўнаму Раству. Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Косінец на Раство наведваў самы вялікі ў Віцебску храм — Свята-Успенскі кафедральны сабор, разбураны ў 1930-я гады і нядаўна цалкам адбудзены. Губернатар павіншаваў вернікаў са святам і сказаў, што і надалей улада будзе падтрымліваць дзейнасць праваслаўнай царквы, паколькі яна служыць справе яднання, адзінства, высокай маральнасці, сіле і росквіту Беларусі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

СМІ ТРЭБА ПАВАЖАЦЬ...

Шэраг кіраўнікоў прадпрыемстваў і арганізацый Віцебскай вобласці прыцягнуты да адказнасці

Яны парушылі патрабаванні Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 630 «Аб рэагаванні службовых асоб на крытычныя выступленні ў дзяржаўных сродках масавай інфармацыі». Факты парушэнняў былі ўстаноўлены Камітэтам дзяржаўна-кантролю падчас правядзення маніторынгу па гэтым пытанні.

У прыватнасці, высветлілася, што з перавышэннем на восем дзён устаноўленага месячнага тэрміну з моманту апублікавання матэрыялу адказала на крытыку ў мясцовай гарадской газеце кіраўніцтва прадпрыемства «Віцебская гарадская жыллёва-камунальная гаспадарка». Гэта стала падставой для прыцягнення да дысцыплінарнай адказнасці намесніка генеральнага дырэктара гэтага прадпрыемства.

Таксама з перавышэннем устаноўленага месячнага тэрміну з моманту апублікавання матэрыялу адрагавала на крытыку ў раённай газеце прадпрыемства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Мёрскага раёна. Інфармацыя аб выяўленых парушэннях Камітэтам дзяржаўна-кантролю была накіравана ў Мёрскі райвыканкам для прыняцця адпаведных мер. У далейшым загадам дырэктара УП ЖКГ Мёрскага раёна галоўны інжынер гэтага ўнітарнага прадпрыемства прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці (яму абвешчана вымова).

Устаноўлены факты, калі асобныя арганізацыі зусім не рэагавалі на крытычныя выступы ў СМІ: не накіроўвалі ні афіцыйныя адказы. І гэта, нягледзячы на тое, што рэдакцыі інфармавалі іх пра матэрыялы, якія выйшлі ў трыбуну. У прыватнасці, падчас маніторынгу высветлілася, што адказныя асобы аж п'яці сельскагаспадарчых прадпрыемстваў Сенненскага раёна не адказалі рэдакцыі раённай газеты аб выніках разгляду крытычных матэрыялаў і прынятых мерах. Па прапанове Камітэта дзяржаўна-кантролю да дысцыплінарнай адказнасці прыцягнуты кіраўнікі гэтых прадпрыемстваў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Аплатна-даведачны тэрмінал «ШЮРК», які быў усталяваны ў будынку Жытэкавіцкай раённай бальніцы, уначы знік са свайго звычайнага месца

Пашкоджаную тэхніку знайшлі раніцай каля гаспадарчых пабудоваў на тэрыторыі лячэбнай установы супрацоўнікі следча-аператыўнай групы — разам з Ві665 тысячамі. Хутка высветлілася, што тэрмінал выкралі двое грамадзян, адзін з якіх, 20-гадовы мазыран, ляжаў у гэтай бальніцы са зламанай спінай. Як паведаміла афіцыйны прадстаўнік Следчага камітэта па Гомельскай вобласці Марыя Крываногова, абодва непрацуючыя і раней судзімыя за крадзяжы. Грамадзяне, калі выяўнілі іх у будынку, абодва непрацуючыя і раней судзімыя за крадзяжы. Грамадзяне, калі выяўнілі іх у будынку, абодва непрацуючыя і раней судзімыя за крадзяжы. Грамадзяне, калі выяўнілі іх у будынку, абодва непрацуючыя і раней судзімыя за крадзяжы.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Гомельшчына

ВЫКРАЛІ, АЛЕ НЕ ЎЗЛАМАЛІ

Пашкоджаную тэхніку знайшлі раніцай каля гаспадарчых пабудоваў на тэрыторыі лячэбнай установы супрацоўнікі следча-аператыўнай групы — разам з Ві665 тысячамі. Хутка высветлілася, што тэрмінал выкралі двое грамадзян, адзін з якіх, 20-гадовы мазыран, ляжаў у гэтай бальніцы са зламанай спінай. Як паведаміла афіцыйны прадстаўнік Следчага камітэта па Гомельскай вобласці Марыя Крываногова, абодва непрацуючыя і раней судзімыя за крадзяжы. Грамадзяне, калі выяўнілі іх у будынку, абодва непрацуючыя і раней судзімыя за крадзяжы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЦЯГНЕ НА МЕСЦА ЗЛАЧЫНСТВА?

22-гадовы жыхар Буда-Кашалёва прыехаў у Гомель на ёлку «культурна» адпачыць

За дзень ён добра «сагрэўся» з дапамогай алкагольных напояў, таму ўвечары пайшоў шукаць прыгоду.

У адным з двароў мужчына заўважыў мікрааўтобус «Мерседэс» і вырашыў пакатацца — тым больш што дзверы былі не зачынены. Больш за тое, ключ таксама знаходзіўся ў замку запаланага. Калі ж ён завёў машыну, прачнуўся яе гаспадар, які знаходзіўся ў салоне. Ён сказаў злоснаю пару «добрых» слоў, а машына, не знятая з «ручніка», заглохла. Няпростае п'янаму гаспадару, але ж праз хуткі час вярнуўся зноў. На гэты раз яго затрымалі сваёй гаспадарка, якія ўбачылі з балкона, як грамадзянін спрабуе адчыніць дзверы мікрааўтобуса, адначылі ў прэс-службе Следчага камітэта па Гомельскай вобласці.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Гродзеншчына

НОВЫ АЗДАРАЎЛЕНЧЫ КОМПЛЕКС

У гродзенскім мікрараёне Вішнявец уведзены ў эксплуатацыю лазнева-аздараўленчы комплекс, а вось старэйшая ў абласным цэнтры лазня на вуліцы Цітова, якая была пабудавана ў 1960 годзе, свой век ужо аджыла

Новы комплекс размешчаны на сто наведвальнікаў. На першым паверсе размешчаны 2 саўны (на 10 месцаў кожная) з электракамамі і басейнамі, 8 душавых, 2 ваньны кабінкі, якімі могуць карыстацца інваліды, буфет і пункт па продажы лазневых рэчэй. На другім паверсе — мужчынскія і жаночае аддзяленні з парылкамі, прычым з улікам пажаданняў грамадзян узамён электрычнага нагрэву печу-каменка прадугледжаны газавыя гарэлкі — так званая «руская пара». Ёсць таксама цырульня, медпункт з масажным кабінетам.

Дарэчы, цяпер праходзіць экспертызу праектнага дакументацыя па будаўніцтве такога ж лазнева-аздараўленчага комплексу ў мікрараёне Дзевятоўка.

Што ж датычыцца лазні па вуліцы Цітова, то гэты будынак быў абследаваны спецыялістамі інстытута «Гроднаграмадзянпраект» і прызнаны аварыйна небяспечным. Трэба мяняць дах, водаправодныя і каналізацыйныя трубы; страцілі ўстойлівасць апорныя канструкцыі, прагнуліся балкі, у вельмі дрэнным стане печ парылнага аддзялення. Пры гэтым ужо ёсць сумны вопыт, калі рэканструкцыя старой лазні абыдзіцца бюджэту даражэй, чым будаўніцтва новай. Таму было вырашана спыніць эксплуатацыю гэтага будынка па вуліцы Цітова, што вельмі засмуціла многіх заўсёдняў лазні. Тым не менш, як паведаміў на нядаўняй прэс-канферэнцыі старшыня Гродзенскага аблвыканкама Сямён Шапіра, аварыйна небяспечны будынак будзе знесены. Але замест яго тут можна пабудоваць, напрыклад, такі ж лазневый комплекс, як у мікрараёне Вішнявец.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

3 ХРАМА — НА РЫНАК

Прадметы рэлігійнага культуру, якія былі ўкрадзены з касцёла Божага цела ў вёсцы Дварэц Дзятлаўскага раёна, апынуліся на рынку ў Лідзе, паведаміла аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкама

У адну з начэй, незадоўга да Каляд, у касцёле, які быў пабудаваны ў 1904 годзе, узламалі дзверы, і храм пазбавіўся пяці пазалочаных чаш, падсвечнікаў, талерак і іншых абрадавых прадметаў. Не пакінулі нават у даразавальніцы 15 тысяч беларускіх рублёў.

Міліцэйскі службовы сабака адразу ўзяў след і прывёў следча-аператыўную групу да чыгункі. І ўсё на гэтым. Аднак хутка высветлілася, што на рынку ў Лідзе скупшчыкі антыкварыяту набылі шэраг прадметаў рэлігійнага культуру на суму каля 17 мільёнаў рублёў у невядомага мужчыны. Яны, маўляў, дасталіся ў спадчыну ад дзеда. Неўзабаве на руках зламаныя зашчоўнуліся «бранзалеты»: ім аказаўся ўжо неаднойчы судзімы 43-гадовы мужчына, які пражывае ў адной з асілак на Дзятлаўшчыне і афіцыйна нідзе не працуе. Згодна з Крымінальным кодэксам Беларусі, яму пагражае да пяці гадоў пазбаўлення волі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Магілёўшчына

НАБЫЛІ ЗНАКАМІТЫ РАРЫТЭТ

Музей гісторыі Магілёва прэзентуе сваё новае каштоўнае набыццё — кнігу Казіміра Семяновіча «Вялікае мастацтва артылерыі», выданае ў 1676 годзе

Дзеля таго, каб кніга стала часткай экспазіцыі, музей паўгода збіраў грошы: прыватныя асобы і спонсары рабілі ахвяраванні, былі арганізаваны суботнікі і канцэрт па зборы сродкаў. Увогуле выдаткі на набыццё рарытэта склалі каля 5 тысяч еўра. Кнігу прадаў уласнік з Еўрасаюза.

Казімір Семяновіч, які жыў у XVII стагоддзі, быў шляхціцам, інжынерам і тэарэтыкам артылерыі. Ён апрацоўваў свой час і першым у свеце распрацаваў тэорыю ракетабудавання. На траекце «Вялікае мастацтва артылерыі» вучыліся Ньютан і Напалеон. Цяпер гэтую знакамітую кнігу ўбачыць і Магілёве.

Ілона ІВАНОВА

ШТО РАБІЦЬ СА СТАРОЙ ТЭХНІКАЙ?

Рана ці позна, але любая бытавая тэхніка непараўна псеўда альбо становіцца непатрэбнай. І перад яе ўладальнікам паўстае дилема: выкінуць на сметнік або здаць як другасную сыравіну. Зрэшты, першы варыянт самы просты. Так, часам каля пад'ездаў шматкватэрных дамоў можна ўбачыць старыя газавыя пліты, тэлевізары, халадзільнікі. Аднак электроніку не варта выкідаць з агульным смеццем, аб чым нас папярэджаюць адпаведныя піктаграмы на ўпакоўках. Нельга забывацца і на тое, што ў тэхніцы знаходзіцца шмат металаў, у тым ліку і каштоўных...

выдатна. Два чалавекі цягнулі па ёй старую газавую пліту. Заўважыўшы мяне, тут жа падышоў прыёмшчык: — Хочаце нешта здаць? — Так, хацеў бы пазбавіцца ад старога тэлевізара і халадзільніка. — На жаль, тэлевізары мы не прымаем. А халадзільнік вы павінны разабраць і самастойна аддзяліць метал ад пластыку. Метал прывозіце да нас, бо свайго аўтатранспарту не маем. — А чорны вы дасце за халадзільнік? — Шчыра кажучы, ён каштуе дробязь... У лепшым выпадку, тысяч 35-40 атрымаеце. І то гэта за савецкія мадэлі, дзе металу не шкадавалі.

Каму халадзільнік?

Няспраўны калерыя тэлевізар «Гарызонт» вытворчасці часоў перабудовы мірна пільца на маёй кухні ўжо гадоў пяць. Рамантаваць яго няма сэнсу, бо новыя апараты на шмат магутнейшыя. Ды і пераход на лічбавы тэлебачанне не за гарамі. Адрываць бы яго на сметнік — але як гэта правільна зрабіць? Проста выкінуць каля пад'езда, каб забралі камунальнікі, нельга. Хто заўгодна можа пабіць кінескоп, і тады з першым жа дожджыкам ці адлігай атруты люмінафор трапіць у глебу. А яшчэ ў нас побач з тэлевізарам стаіць другі савецкі рарытэт — халадзільнік «Мінск-10», прыставаны пад своеасабліваю кухонную шафу...

Так, названую прыёмшчыкам суму вялікай назваць не выпадае. Да таго ж ад яе трэба адняць выдаткі на паліва. Ды і не ў кожнай сям'і ёсць уласны аўтамабіль, а ў аўтобус ці тралейбус з буйнагабарытнай тэхнікай не залезеш. Узнікае рытарычнае пытанне: а ці шмат знойдзецца энтузіястаў везці здаваць той жа халадзільнік, калі пункт прыёму металалому знаходзіцца не побач? Пасля абзону ўсіх нарыхтоўчых арганізацый сталіцы прыняць мой старэнкі «Гарызонт» здзілілі толькі на смеццерапрацоўчай станцыі «Заходняя». Але і тут ёсць нюанс. Грошай за тэлевізар не прапануюцца. Затое няма праблем з вывазам: арганізацыя прадастаўляе свой аўтатранспарт, чаго не робіць астатнія.

Пункт прыёму другаснай сыравіны прадпрыемства «Мінскаападрэсурсы», які месціцца па вуліцы Карастаянавай, знайсці даволі складана. Невялікая баяла цагляная будачка, стаіць у баку ад вуліцы і прыхавалася паміж влізным помем і аўтастанкай. Тут канчацца гарадская забудова...

Каардынатар праекта па адходах Цэнтра экалагічных рашэнняў Анаоль КАЛАЧ гаворыць, што традыцыйная схема пазбаўлення ад староў тэхнікі шкодна для прыроды: — Насельніцтва звычайна пакідае старую бытавую тэхніку побач з кантэйнерамі. Не ўсе кантэйнерныя пляцоўкі маюць цвёрдае пакрыццё, яны знаходзяцца пад адкрытым небам. А цвёрпці ад гэтага стан навакольнага асяроддзя. Да таго ж выкінутыя электрычныя прыборы магнітам прыцягаюць да сябе людзей, якія жадаюць крыху падзарабіць на здачы металалому. Напрыклад, калі той жа халадзільнік будзе разабраны, то ў атмасферу гарантэвана трапяць рэчывы, якія разбураюць аэнавы слой.

Фота Анаоля КІЛЕШЧУКА

Ахвотней за ўсё прымуць у пунктах нарыхтоўкі сыравіны старыя халадзільнікі і газавыя пліты. Бо ў іх знаходзіцца больш за ўсё чорнага металу — жалеза і яго сплаваў. Увогуле, ліцэнзіі на закуп пому чорных і калерыявых металаў у насельніцтва маюць толькі арганізацыі «Белдрукмет», «Белрэсурсы», Белкапсаюз.

За невялікую кампенсачыю часам прымаюць на запчасткі старую бытавую тэхніку рамонтных майстэрні. Некаторыя камерцыйныя кампаніі час ад часу праводзяць акцыі па зборы электронных адходаў у рэкламных мэтах. Так ад беларускіх сетак магазінаў бытавой тэхнікі сабрала падчас такой акцыі 530 старых тэлевізараў...

Ахвотней за ўсё прымуць у пунктах нарыхтоўкі сыравіны старыя халадзільнікі і газавыя пліты. Бо ў іх знаходзіцца больш за ўсё чорнага металу — жалеза і яго сплаваў. Увогуле, ліцэнзіі на закуп пому чорных і калерыявых металаў у насельніцтва маюць толькі арганізацыі «Белдрукмет», «Белрэсурсы», Белкапсаюз.

За невялікую кампенсачыю часам прымаюць на запчасткі старую бытавую тэхніку рамонтных майстэрні. Некаторыя камерцыйныя кампаніі час ад часу праводзяць акцыі па зборы электронных адходаў у рэкламных мэтах. Так ад беларускіх сетак магазінаў бытавой тэхнікі сабрала падчас такой акцыі 530 старых тэлевізараў...

3 калерыявымі металамі — нашмат складаней

Не сакрэт, што ў любым электрычным прыборы ёсць каштоўны метал — золата ці срэбра. Аб колькасці яго можна даведацца, зварыўшы ў інструкцыю па эксплуатацыі. Але сумарная вага выскародных металаў не дасягне ў лепшым выпадку і грама. У адзінак вых выпадках гэта кропля ў мору, у маштабе краіны — дзясяткі кілаграмаў, у сувесным памеры — яшчэ больш. Так, толькі на патрэбы камп'ютарнай вытворчасці штогод у свеце выкарыстоўваюцца сотні тон золата. Але звычайна век бытавой электронікі ядзюгі — 5-10 гадоў. І куды пойдзе тое золата са старых мадэляў?

У Беларусі прававыя асновы рэгулявання адносінаў з адходамі, якія змяшчаюць каштоўныя хімічныя элементы, рэгламентаваны Законам «Аб каштоўных металах і каштоўных камянях». Ён вызначае пералік металаў, абарачэнне якіх рэгулюецца законам. Гэта золата, срэбра, плаціна і металы плацінавай групы (паладый, ірыдый, родый, рутэній, осмій). Гэтыя восем рэчываў трапяюць у сферу дзейнасці закона незалежна ад стану і выгляду, у тым ліку і тады, калі яны знаходзяцца ў электронных адходах.

Згодна з гэтым жа законам, юрыдычныя асобы і індывідуальныя прадпрыемальнікі, якія з'яўляюцца вытворцамі адходаў, дзе змяшчаюцца каштоўныя металы, павінны збраць іх асобна і здаваць на перапрацоўку. Для насельніцтва, згодна з заканадаўствам, такія адходы не ад-

ЦІКАВА ВЕДАЦЬ

Два гады таму ў Расіі была прынята праграма на энергазберажэнні. Яна прадугледжвае вылату кампенсачыі за здабыццё насельніцтвам халадзільнікі і пральныя машыны, якім болыш за 15 гадоў. Сума будзе вагацца ў межах 1-2 тысяч рублёў (на беларускія грошы яна складае каля 280-560 тысяч).

розніваюцца ад іншых. Але апошнім часам у нашай краіне назіраюцца спробы вырашыць праблемы, звязаныя са зборам і перапрацоўкай электронных адходаў, у тым ліку і тых, якія ўтвараюцца ў насельніцтва і маюць у сваім складзе каштоўныя металы, — лічыць Анаоль Калач.

Пытанне

па Чарнышэўскаму

У ідэале пытанне здачы староў электронікі для звычайнага чалавека павінна быць не складанейшым за здачу макулатуры. Па сутнасці, гэта другасная сыравіна, якую можна выкарыстаць пры вытворчасці новых рэчэй. Анаоль Калач мяркуе, што не трэба забывацца і на грамадска-асветніцкую працу:

— Сярод насельніцтва трэба распаўсюджаць звесткі аб месцах прыёму такіх адходаў і інфармацыю пра магчымы шкоду навакольнаму асяроддзю і здароўю чалавека. Акрамя таго, вельмі цікавы замежны вопыт. У заходнеўрапейскіх краінах зборам і перапрацоўкай цвёрдых бытавых адходаў займаюцца спецыялізаваныя арганізацыі, якія пастаняна аптымізуюць сістэму абыходжання з утыль-сыравінай. Да таго ж там максімальна спрошчана сістэма кіравання ў гэтай галіне. Усе пытанні, звязаныя з абыходжаннем з адходамі, каардынуе толькі адно ведамства.

— У ліпені мінулага года Прэзідэнт падпісаў Указ № 313 «Аб некаторых пытаннях абыходжання з адходамі спажывання». Сярод іншага, гэты заканадаўчы дакумент пашырае адказнасць вытворцаў бытавой тэхнікі ў галіне збору і перапрацоўкі староў электронікі. Вытворца будзе абавязаны альбо самастойна клапаціцца такім чынам пра збор такой другаснай сыравіны, альбо рабіць гэта з дапамогай спецыяльных арганізацый, — гаворыць намеснік старшыні Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Таццяна АУРАМЧЫК. — Пакуль што на базе Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі створаны адмысловыя аператары другасных матэрыяльных рэсурсаў, які і трымае на кантролі пытанні правільнай утылізацыі бытавой тэхнікі. Але ўжо даўно існуюць пляцоўкі, куды ЖЭСы вывозяць усе сабраныя электрахлам і дзе яго разбіраюць на пластыку і металы. Дзякуючы ўказу колькасць такіх пляцовак у краіне павінна павялічыцца.

Валер'ян ШКЛЕННІК.

■ Свет захапленняў

ЯК З НІЧОГА СТВАРЫЦЬ НЕШТА

У вёсцы Асмолавічы Клімавіцкага раёна з камянёў і драўніны дзеці робяць цікавыя рэчы

Усё пачалося з сэрца — каменнага. Аляксей Уладзіміравіч Куццоў, настаўнік працоўнага навучання, знайшоў камень, які па форме нагадваў сэрца. Яго пафарбавалі ў яркі чырвоны колер і ўсталявалі на трохногу падстаўку. Сэрца атрымалася цацкае, яркае і прыгожае.

— Ці быў я тады закаханы? — перапытвае настаўнік. — Я і цяпер закаханы!

Жонка Марыя Іванаўна працуе побач, у сельскім дзіцячым садку. У Куццоўных — тры дзяцей. Аляксей Іванавіч жыве з сям'ёй у Асмолавічах: ён родам з гэтай вёскі на беларуска-расійскім памежжы. У мясцовай школе настаўнік працуе ўжо больш за 20 гадоў. — Калі я толькі прыйшоў, то адразу сутыкнуўся з праблемай: патрабавалася выстава цікавых работ, — узгадвае Куццоў. — Тады і ўзнікла ідэя з прыродных матэрыялаў. Яны не паўтараюцца. Гэта не канвеер. Прырода не можа стварыць другі такі камень, у якім мы убачылі зубра. У карэльшчых бярэзы адзін такі карань, з якога атрымалася стройная купальшчыца ў чырвоным бікіні.

— Ці быў я тады закаханы? — перапытвае настаўнік. — Я і цяпер закаханы!

Жонка Марыя Іванаўна працуе побач, у сельскім дзіцячым садку. У Куццоўных — тры дзяцей. Аляксей Іванавіч жыве з сям'ёй у Асмолавічах: ён родам з гэтай вёскі на беларуска-расійскім памежжы. У мясцовай школе настаўнік працуе ўжо больш за 20 гадоў. — Калі я толькі прыйшоў, то адразу сутыкнуўся з праблемай: патрабавалася выстава цікавых работ, — узгадвае Куццоў. — Тады і ўзнікла ідэя з прыродных матэрыялаў. Яны не паўтараюцца. Гэта не канвеер. Прырода не можа стварыць другі такі камень, у якім мы убачылі зубра. У карэльшчых бярэзы адзін такі карань, з якога атрымалася стройная купальшчыца ў чырвоным бікіні.

Выстава — частка вялікага школьнага кабінета працоўнага навучання. Вочы разбягаюцца: каменныя ступні з чырвонымі па-зногмі, склеяныя з каменна цолены і дыназары, бегомет і слон з драўнянага грыба, «саблезубы» кот і клубок рознакалорных змеяў з галінаў і карэняў.

Каменны грыб склаўся з дзювох частак: шэрая ножка, чырвоны каўнерык — адзін у адзін падбразавік з лесеу! Бюст выскароднай дамы з грыба, які вырас на бярозе, вельмі ўражае. Як у гэтым незразумелым кавалку можна было убачыць жаночы профіль? Тым не менш: зрабілі з пацеркі вока, намалювалі чырвоным вусны, павесілі «завушніцу», упрыгожылі падвескай — і вось яна, геранія твораў Пушкіна.

Якраз пра вялікага рускага паэта ўзгадваеш, калі глядзіш на бюст мужчыны, дзе прычоскай паслужыў іншы драўняны грыб. Пышная творчае «валоссе» і гусінае перо нібыта адсылаюць да літаратура, але, разам з тым, адзенне ў айчынных чырвона-зялёных колерах блытае гэтае ўражанне.

— Так, спачатку мы называлі яго спартыўным трэнерам, але ў Год кнігі ён у нас стаў пісьменнікам, — усміхаецца Аляксей Уладзіміравіч. — Тут актуальнасць вобраза залежыць ад фантазіі! Фантазёры з Асмолавіцкай школы не ходзяць далёка па прыродны матэрыял: камяні збіраюць у вёсцы, а з кожнага ляснага паходу прыносяць то непаўторнай формы драўняны грыб, то дзіўны корч. Часам можна нешта цікавае убачыць і ў палене для печкі.

Калі ёсць добрая ідэя, то часам і дзясятка хвілін хапае на тое, каб намалюваць на камені ўсмішку ці вочы. Спраўданыя пакуты творчасці напаткалі школьнікаў пры стварэнні вожыка: урэшце вырашылі, што трэба паўтыкаць у спілку запалкі, а потым іх усіх падпаліць. У выніку атрымаўся вожык адметнай знешнасці: з жоўта-чорнымі голкамі.

Аляксей Уладзіміравіч расказвае, што дзеці прыбягаюць у кабінет працоўнага навучання штодня і пытаюцца, ці ёсць штосьці новае.

— Ім цікава, як з нічога зрабіць нешта цікавае, яны ідуць па гэтым следзе і думаюць творча, — тлумачыць настаўнік. — Калі ў чалавека ёсць жаданне ствараць — усё ў жыцці спраўдзіцца.

Ілона ІВАНОВА. Фота аўтара.

Клімавіцкі раён

■ У Камітэце дзяржаўна-кантролю

КАЛІ РАШЭННЕ НЕ АДПАВЯДАЕ ЗАКОНУ

Падчас прыёму грамадзян старшынёй Камітэта дзяржаўна-кантролю Віцебскай вобласці Васілем Максімавым у райцэнтры Ушачы (у межах правядзення маніторынгу стану работы дзяржаўных органаў і арганізацый Віцебскай вобласці з насельніцтвам) наступіў зварот ад старшыні спажывецкага кааператыва «Мена-газ» Леаніда Лісоўскага. Ён прасіў кіраўніка кантраляючага органа разабрацца ў пытанні аплаты будаўніцтва вулічнага размеркавальнага газавога пад'ядзненнем да жылых дамоў па вуліцы Лясная ў аграгарадку Аршаўна.

А сітуацыя склалася наступным чынам. Калі паўстаўла пытанне аб правядзенні прыроднага газу на гэтую вуліцу, яе жыхары арганізавалі спажывецкі кааператыв «Мена-газ», потым унеслі 30% сваіх сродкаў на будаўніцтва вулічнага газавога. Адпаведна 70% будаўніцтва ажыццяўлялася за кошт бюджэтных сродкаў. Для сям'і, для якой пабудаваны на вуліцы Лясная дзіцячы дом сямейнага тыпу, райвыканкам было вынесена рашэнне аб падключэнні новага карыстальніка прыроднага газу без кампенсачыіных вылат. Аднак з такім рашэннем не пагадзіліся іншыя члены кааператыва. Іх можна зразумець: падводка газаразмеркавальнай сі

ПРИВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ПРАДАЕЦЦА
Двухпакатная кватэра ў г. Валожын. Тэл.: 8 029 939 58 18, 690 06 25, тэл. хат. 8 01596 23 138.

КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ

ЗАПОЎНІЦЕ РАЗБОРЛІВА, ВЫРАЖЦЕ І ВЫШЛІЦЕ НА АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А. Тэлефон для даведак 287 17 79.

Table with 4 columns: Name, Surname, Date, Signature.

АБВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ВАША ПРОЗВІШЧА, АДРАС, ХАТНІ ТЭЛЕФОН.

Пашпарт, серыя № Выдадзены в. Подпіс Дата

Table with 2 columns: Наименование объекта и его адрес, Начальная цена, Порядок оплаты, Продавец, Сумма задатка, Организатор аукциона, Документы, представляемые для участия в аукционе, Конечный срок и адрес приема заявок, Дата, время и место проведения аукциона.

Table with 5 columns: Лот, Наименование техники, Местонахождение объекта, Год выпуска, Начальная цена продажи (бел. руб.), Сумма задатка (бел. руб.).

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в г.п. Ивенец Воложинского района Минской области

Table with 2 columns: Question (e.g., Форма проведения аукциона, Дата, время и место проведения аукциона), Answer.

Расходы по организации и проведению аукциона (Лот № 1 — 3 207 290 рублей; лот № 2 — 3 207 290 рублей) и затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Што ў талерцы?

ДОБРЫ РАБОТНИК — СЫТЫ РАБОТНИК

У краіне ўвядзіцца нарматыў забяспечанасці работнікаў арганізацый аб'ектамі грамадскага харчавання. Гэта прадугледжана пастановай Савета Міністраў, якая ўступіць у сілу сёлета 29 сакавіка.

Як паведамілі ў Міністэрстве гандлю, гэты нарматыў прадугледжвае абавязковую наяўнасць аб'екта грамадскага харчавання — сталовай, буфета, закусачнай, кавярні і іншых — пры колькасці працуючых у максімальную змену больш за 200 чалавек. Гэта без уліку работнікаў, праца якіх мае раз'ясны характар.

Пры колькасці працуючых у максімальную змену менш за 200 чалавек павіна выкарыстоўвацца адна з формаў арганізацыі харчавання: дастаўка яго па замове работнікаў, арганізацыя харчавання работнікаў у аб'ектах грамадскага харчавання крокавай даступнасці і (ці) выязное абслугоўванне арганізацыямі, што спецыялізуюцца на аказанні такіх паслуг.

Таксама дапускаецца выкарыстанне іншых формаў абслугоўвання, у тым ліку абсталюванне памішчэнняў для прыёму ежы. Пастанова прадугледжвае выкарыстанне аб'ектаў грамадскага харчавання разам групай арганізацый па месцы ажыццяўлення дзейнасці.

Сяргей РАСОЛЬКА

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества, Лот № 1 — трактор МТЗ-15223, 2002 г.в., стоимостью 91 869 000 рублей.

ОАО «ГОМЕЛЬХИМАГРО»

сообщает, что в связи с совершением крупной сделки с ОАО «Белгруппбанк», акционеры, имеющие право требовать выкуп акций, могут обратиться с требованием об их выкупе в ОАО «Гомельхимагро» до 06.02.2013 г. по адресу: агрогородок Ермино, ул. Сурганова, дом 20 с 8.00 до 17.00.

ООО «Экофорум» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже имущества, принадлежащего ООО «Экофорум»

Table with 4 columns: № лота, Наименование имущества, Начальная цена лота, без НДС, руб., Задаток 10%, без НДС, руб.

Организатор торгов: управляющий в деле о банкротстве ИП Будков Д.В.: г. Гомель, ул. Молодоты, 5, тел. моб. (8029)821-22-36.

Продавец: ООО «Экофорум», г. Гомель, ул. Добрушская, 57. С имуществом можно ознакомиться по месту его расположения в рабочие дни с 8.00 до 17.00.

Задаток перечисляется до 24.01.2013 г. (включительно) на р/с 3012332652001 в Управление по Гомельской области ОАО «Франсабанк», г. Гомель, код 153001266, УНП 400033677.

Условия продажи — без условий. Шаг аукциона в размере 5% от начальной цены. После окончания торгов с победителем подписывается протокол и в течение 20 дней заключается договор.

В случае признания торгов несостоявшимися, в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, возможна продажа доли этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.

Затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам торгов документации, необходимой для их проведения, возмещаются победителем торгов.

Для участия в аукционе необходимо подать письменное заявление установленной формы (подорожница по тел.) с приложением: копии платежного поручения о внесении суммы задатка, для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей — заверенная копия свидетельства о гос. регистрации; для физ. лиц — копия паспорта либо иного документа, удостоверяющего личность.

Тры пытанні з нагоды

Старшыня Магілёўскага райвыканкама Дзмітрый ГОБАРАЎ:

Не «купіў і прадаў», а вырабіў і прадаў — гэта сёння больш надзейны бізнэс

Нагода для інтэр'ю кіраўніка Магілёўскага райвыканкама — паспяховае развіццё прыватнага прадпрыемства. Больш за палову бюджэту раёна фарміруецца дзякуючы прыватнаму бізнэсу.

— Найбольшую ролю ў тым, што прыватны капітал праяўляе вялікі інтарэс да Магілёўскага раёна, адыгрывае ўсё ж географія — размяшчэнне вак-обласнога цэнтры...

— Безумоўна. Наш раён па тэрыторыі ў 16 разоў большы, чым сам Магілёў. А ў сельскай мясцовасці для прыватнай ініцыятывы ёсць сур'ёзная падтрымка ад дзяржавы: меншыя падаткі і спрошчаныя юрыдычныя працэдурны. Таму некаторыя бізнэсманы з горада перамясціліся за яго межы. І невядома, што ў нас больш за палову аб'ектаў гаспадарання — прыватныя.

Аднак тут важна яшчэ і вырашэнне розных праблем на месцы. Рэгістрацыя, адвод зямлі і іншае — гэтым аператыва на займаецца раённая ўлада. Што тычыцца мярзавых пасаджэнняў раёна, прыватныя раённы. У нас ёсць напісанае правіла: чалавек, які прыйшоў да нас з прапановамі і жаданнем нешта стварыць, доўга чакаць «за дзвярцамі» не будзе.

Таму што ўлада і жыхары раёна маюць карысць ад развіцця прыватнага бізнэсу. Напаўненне бюджэту, новыя працоўныя месцы, заробатная плата. Людзі ідуць туды, дзе лепшыя ўмовы працы, заробак, сацыяльны пакет. У нас ёсць не адзін дзясятка прадпрыемстваў, і вельмі сур'ёзных, дзе заробак большы за 500 долараў.

Напрыклад, у філіяле гаспадаркі «Сэрвалко Агра» працуе 1400 чалавек, а сярэдні заробак там нашмат вышэй за паўтысячы долараў. І агарарод Мяржысцкі, дзе працуе птушкафабрыка, разрастаецца і прыгажэе, у па-

радку ўся сацыяльная сфера, ёсць стадыён.

Хачу таксама з прыватных прадпрыемстваў адзначыць «Газасілікат», дзе наладжаны шырокі экспарт сілікатных блокаў і запускання завод па вытворчасці «рванага каменя». Прыватнае прадпрыемства «Стальная лінія» экспартуе дзверы. Паспяхова развіваюцца ААТ «Протас» і ЗАТ «Палітэкс».

— Як вы, чалавек на дзяржаўнай пасадзе, знаходзіце агульную мову з прыватнікамі, якія дбаюць пра ўласны даход? Ці здаралася так, што прадпрыемлікі не выконвалі сваіх абяцанняў?

— Я ўжо 12-ты год працую старшынёй райвыканкама. Я ведаю свае задачы, інтарэсы дзяржавы — заўсёды на першым плане. І я разумею, што трэба не проста не перашкаджаць, а дапамагаць, каб развілася прыватная ўласнасць, таму што гэта азначае прагрэс. Гэта ў асноўным малая і сярэдняя прадпрыемствы, якія хутка прыставаюць да змен рынку. Гэта выгадна дзяржаве і карысна для працаўнікоў.

Бізнэсманы, з якімі мы працуем, — сур'ёзныя людзі. Зразу 1400 чалавек, а сярэдні заробак там нашмат вышэй за паўтысячы долараў. І агарарод Мяржысцкі, дзе працуе птушкафабрыка, разрастаецца і прыгажэе, у па-

здаецца, што цяпер актуальна скіраваць сілы і грошы прадпрыемстваў у сферу вытворчасці. Не «купіў і прадаў» (гэта ніша запойнага і лішка), а «вырабіў і прадаў», гэта больш надзейны бізнэс. Напрыклад, у нас цяпер ёсць прапанова па вытворчасці экалагічна чыстай прадукцыі, без мінеральных угнаенняў і сродкаў абароны раслін. Прадпрыемствы людзі прасяць сто гектараў зямлі: вырошчваюць бульбу і моркву, трымаць кароў і свіней. І ўрэшце вырабляць натуральную ежу.

— Што гэта за новы буйны праект у Магілёўскім раёне, які амбрыкоўвае апошнім часам увесь абласны цэнтр?

— Гэта будзе велізарны гандлёвы і забавляльны цэнтр. Яго ўзвядуць каля прыгарадных вёсак Нікалаўка і Палькавічы. У бізнэс-плане заяўлены інвестыцыі 75 мільёнаў еўра. Гэта грошы з Прыбалтыкі. Там будзе пабудаваны не толькі самыя разнастайныя гандлёвыя аб'екты і аб'екты грамадскага харчавання, але і спартыўныя пляцоўкі, аквапарк і гэтака далей.

У васьмі месяцах Магілёўскага раёна цяпер ідуць будоўлі аб'ектаў дафіцытнага прыдарожнага сэрвісу. І гэта не нейкі шплік ці хатка «на курных ножах», а сучасныя праекты коштам у некалькі мільярд еўра. Яны адкрыюцца наступнай вясной.

Па-іншаму будзе выглядаць Салтаніўка. Гэтае вядомае месца, дзе ёсць гістарычная капілка ў гонар бітвы 1812 года і прыгожы вадаём, куды прыязджаюць вясельныя картажы з Магілёва, будзе прыведзена ў ідэальны стан. Там будуюцца некалькі комплексаў для адпачынку: два беларускія бізнэс-праекты прадугледжваюць і басейны, і кафэ на вадзе з падсвятлення і камфортныя дамкі. І ніякіх прадпрыемстваў побач — экалагічна чыстая зона, добрае месца для адпачынку людзей. Так што сфера абслугоўвання ў Магілёўскім раёне развіваецца.

Гутарыла Ілона ІВАНОВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ПОМЕЩЕНИЯ В ЗДАНИИ, НАХОДЯЩЕМСЯ В РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ

Аукцион состоится 14 февраля 2013 г. в 11.30 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 106.

Организатор аукциона — фонд «Могилевоблимушество», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 62, тел. 8(0222) 229022, 311185, 223375.

Продавец предмета аукциона — республиканское унитарное предприятие почтовой связи «Белпочта», тел.: 8(017)2260173, 2261170; 8(0222)255499 — Могилевский филиал.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 8 августа 2009 г. № 1049.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 104, начиная со дня публикации извещения. Последний день приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами 12 февраля 2013 г. с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00. Заключительная регистрация участников аукциона в фонде «Могилевоблимушество» 14 февраля 2013 г. с 10.00 до 10.50.

Table with 4 columns: Наименование, Место нахождения, Начальная цена продажи права заключения договора аренды, руб., Срок аренды недвижимого имущества, лет, Сумма задатка, руб.

Предлагаемое целевое использование имущества для размещения офиса, складского помещения, осуществления торговли, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств).

Договорной коэффициент к базовой ставке арендной платы за 1 кв.м в месяц — 3,0. Задаток перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к нему документами на расчетный счет фонда «Могилевоблимушество» № 3642900001315 в филиале № 700 — Могилевское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк», код 536, УНП 700052050.

Для участия в аукционе в извещении аукционеры в обязательном порядке должны представить следующие документы: юридическим лицам — резидентом Республики Беларусь — копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; копия платежного поручения о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона; юридическим лицам — нерезидентом Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; копия платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона;

индивидуальным предпринимателем — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя; копия платежного поручения о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона; физическим лицам — копия платежного документа о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона.

При подаче документов организатору аукциона представляются:

представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя; физическим лицам — документ, удостоверяющий личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Датой поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, перечисленные выше, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесении в установленном порядке на указанный в извещении расчетный счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Победитель аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе затраты, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения. Цена продажи предмета аукциона не засчитывается в арендную плату, подлежащую уплате в соответствии с законодательством. Победитель аукциона приобретает право заключения договора аренды после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона. Срок заключения договора аренды — не позднее 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

МЕСЯЦАВЫ КАЛЯНДАР АГАРОДНІКА І САДАВОДА НА 2013 ГОД

2013-ы па астралагічных канонах — год Месяца. Як і кожны планетны год па зорцы магаў, ён пачнецца ў момант вясновага раўнадзенства. Надвор'е ў гады Месяца, як правіла, пераменлівае, нестабільнае. Зіма 2013 года будзе халодная і з завірухамі, з раптоўнымі адлігамі. Вясна будзе характарызавацца няўстойлівым надвор'ем: спачатку халодным, напрыканцы — цёплым, з ліўнямі. Сакавік будзе пераважна халодным, красавік — дажджлівым. Лета ў 2013 годзе чакаецца таксама нестабільным, прахалодным, але з вялікай колькасцю навальнічных дажджоў у самыя гарачыя дні. Восень у першай палове дасць шмат ападкаў, далей паступова стане сушэйшай, але халоднейшай. Але ў цэлым 2013 год будзе вільготным, магчыма вадокім. Усе агратэхнічныя працы агароднікам і садаводам у 2013 годзе варта планавана, беручы пад увагу частыя дажджы.

У год Месяца добры ўраджай будзе радка: плады вадзяністыя. У 2013 годзе лепш за іншыя будучы развівацца агуркі, гарбуз, капуста, салата. Добра

ўродзіць вішня, а груша — мала. Нядрэнны ўраджай кармавых траў, а ў лесе — грыбоў. Для селяніна год Месяца рыхтуе дзве навалы: гнілі і чарвякоў, а значыць, псеўдэна і нарыхтаваная прадукцыя. Часта бывае таксама вялікі прыплод гусеніц і мышэй. Для рыбалоўаў гэта удалы год: у вадаёмах шмат рыбы. Кветкаваду пацешаць нарцысы і півоні. 2013 год Месяца спрыяльны для гадоўлі свіней і трусаў. Для здароўя год Месяца не вельмі спрыяльны: распаўсюджваюцца вірусныя хваробы, асабліва восенню.

Месяцовы календар садавода-агародніка быў складзены яшчэ ў старажытнасці, шляхам працяглага назірання за ўпывам Месяца на ўсё жывое, у тым ліку і на садава-агародныя расліны.

Перш за ўсё, розныя фазы Месяца аказваюць неадналькавае ўздзеянне на рост і развіццё раслін. Даўно заўважана, што дні маладзіка і поўні не падыходзяць для пасадкі і перасадкі. У поўню вялікая частка сакаў знаходзіцца ў верхняй частцы раслін, у сцябле і пладах, а ў маладзіку, наадварот, у яго падземнай частцы —

клубнях і каранях. Насенне, якое трапляе ў зямлю пры Месяцы, які расце, праграмуецца на больш актыўны рост уверх і развіццё над зямлёй, а тым, што былі пасаджаны пры ўбываючым Месяцы, маюць супрацьлеглы тэндэнцыю развіцця ўніз пад зямлёй. Таму расліны, плады якіх знаходзяцца над зямлёй, агароднікам і садаводам трэба сеець і саджаць тады, калі Месяц расце. А ўсе караняплоды — калі Месяц убывае.

Акрамя таго, пры работах у садзе і агародзе важна ўлічваць, у якім знаку задзянка знаходзіцца Месяц, паколькі ўсе знакі дзеліцца на ўрадлівыя, знакі сярэдняй пладавітасці і бясплодныя знакі.

Урадлівыя знакі задзянка: Рак, Скарпіён, Рыбы. **Знакі сярэдняй ўрадлівасці:** Цялец, Шалі, Стралец, Казрог.

Бясплодныя знакі задзянка: Авен, Блізняты, Дзевы, Леў, Вадзаль.

Назіранні паказваюць, што ўраджай будзе вышэй, калі пры пасеве ўлічваць фазу Месяца і яе знаходжанне ва ўрадлівым знаку задзянка.

Здароўе на талерцы

«АРАНЖАВАЕ СОНЕЙКА»: І СУПРАЦЬ ГРЫПУ, І СУПРАЦЬ ХАЛЕСТЭРЫНУ...

У Кітаі плады мандарынавага дрэва з'яўляюцца моцным абярэгам, сімвалам шчасця, удачы, здароўя і доўгіх гадоў жыцця (калісці іх маглі дазволіць сабе толькі самыя багатыя і знатныя жыхары краіны), а ў Еўропе мандарыны — абавязковы атыбуэт Новага года. Аднак у гэтай садавіне ёсць столькі карысных уласцівасцяў, што становіцца зразумелым: у перыяд міжэсеныя і дэфіцыту вітамінаў без ярка-аранжавага «сонейка» ў нашым рацыёне проста немагчыма абыйсціся. Самай галоўнай вартасцю маленькага экзота спецыялісты лічаць высокае ўтрыманне ў ім аскарбінавай кіслаты — да 55 %!

З'ядаючы ўсяго дзве-тры мандарыны ў дзень, мы ўмацоўваем свой імунітэт і зніжаем узровень халестэрыну ў крыві. Мяккае садавіны ўтрымлівае вітамін D, які папярэджае развіццё рахіту касцей, і вітамін К, які адказвае за эластычнасць крывяносных сасудаў. Цытрус багаты таксама на вітаміны групы В — яны нармальізуюць сон, паляпшаюць памяць і абмен рэчываў. Але і гэта яшчэ не ўсё. Нядаўна японскія навукоўцы даказалі, што спажыванне соку мандарынаў амаль на 9 % зніжае рызыку развіцця раку печані, віруснага гепатыту і дэявоты. Далейшыя перакананы, што лячэбныя ўласцівасці гэтай садавіны звязаны з утрыманнем у ёй вітаміну А. Дарэчы, гэты ж вітамін дапамагае нам паляпшаць зрок і зніжае стамляльнасць вачэй. Мандарыны здольныя паскарша абмен рэчываў у арганізме, павышаць апетыт і паляпшаць страваванне.

Каб ачысціць лёгкія ад слізі, дастаткова выпіваць стакан мандарынавага соку раніцай на працягу некалькіх дзён.

У народнай медыцыне мандарынамі лечачць усё, ці амаль што ўсё. Адвары і настоі з цэдраў — цудоўны гарчакіпапіжальны, супрацівотны і вясучы сродак. Калі ў вас прастуда ці грып, абавязкова ўспомніце пра мандарыны. Сакрэт іх лячэбнага эфекту заключаецца ў фітанцыдах — прыродных антысептыках, якія змагаюцца з інфекцыямі верхніх дыхальных шляхоў. Акрамя таго, цытрус утрымлівае рэчыва, якое валодае моцным супрацьзастойным і супрацьцёкавым уздзеяннем. Гэта робіць мандарыны выратавальным сродкам пры лярэчнай астмы і бронхітаў. Каб ачысціць лёгкія ад слізі, дастаткова выпіваць стакан мандарынавага соку раніцай на працягу некалькіх дзён.

Пры страце апетыту гэтая садавіна палягчае засваенне ежы, пазбаўляе ад ванітаў, болю ў жываце, спыняе дыярэю. Нягледзячы на масу карысных уласцівасцяў мандарынаў, дзецям да сямі гадоў і алергікам пажадана спажываць іх з асцярожнасцю з-за рызыкі алергічных рэакцый. Не падыходзіць «смачнае лярэства» таксама людзям з павышанай кіслотнасцю страўнікавага соку, з'явай хваробай страўніка і дванаццаціперснай кішкі.

Да безумоўных «плюсоў» мандарынаў трэба аднесці і іх нізкакаларыйнасць — за сваю фігуру прыгажуням дакладна можна не баяцца. Акрамя таго, залацістыя плады шырока выкарыстоўваюцца ў касметалогіі. Мандарынавы алей вырашае праблемы расцяжак на жываце, сцігнае і гладзіць, часта выкарыстоўваецца для раскомотвання рубцоў і пасляродовых швоў. Для таго, каб расцяжкі сталі менш прыкметныя, трэба адну частку мандарынавага алею ў шэрахах распусціць у трох частках расліннага алею і ўціраць у скуру ў праблемных месцах 1-2 разы на дзень. З мяккі можна прыгатаваць маску для скуры, якая страчвае пругкасць ці схільная да высыпання. Ачышчаны і дробна парэзаны мандарыны размякчыце драўлянай лыжкай. Кашуцу нанясце на твар, шыю, плечы, пакрыўце марляй і праз 15 хвілін змойце гатаванай вадой пакававай тэмпературы. Такая працэдура цудоўна танізуе і асважае стомленую скуру, паляпшае колер твару, разгладжае маршчынкы і стымлюе працэсы абнаўлення.

Надзея НІКАЛАЕВА

Спадчына

Храмы Беларусі: захаваць і выхаваць веру

Больш за 70 фотаздымкаў з выявай кultaвых аб'ектаў Беларусі, узведзеных у мінулыя і сённяшнія часы, прадстаўлена на выставе «Храмы Беларусі», якая напярэдадні светлага свята Нараджэння Хрыстава адкрылася ў апарце Ушаўнаважанага па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў у Мінску.

Як адзначыў Сяргей Вечар, галоўны спецыяліст аддзела па справах рэлігіі апарату Ушаўнаважанага па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў, у Беларусі гістарычна склаліся дзве вядавыя хрысціянскія канфесіі: праваслаўная і каталіцкая. Яны маюць у краіне і найбольшую колькасць дзейных кultaвых пабудов і храмаў, адпаведна — каля 1,5 тысячы і 500, без уліку тых, што сёння ў працэсе стварэння.

— Гэтая выстава ўяўляе ўсяго невялікі зрэз агульнай шырокай палітры, — адзначыў Сяргей Уладзіміравіч, — але яна дае досвед аб тым, наколькі багатае наша беларускае дойлідства.

Напрыклад, прыцягвае ўвагу нддэна рэканструяваная царква Святой Тройцы ў вёсцы Вялікая Свартова Баранавіцкага раёна. Яна пабудаваная ў 1820 годзе, калі на Беларусі яшчэ дзейнічала грэка-каталіцкая царква. Унікальнасць аб'екта ў тым, што ён уяўляе сабой трохкутнік з алтаром у цэнтры і мае тры асобныя ўваходы: для праваслаўных, католікаў і грэка-католікаў. Такіх храмаў у Беларусі больш няма. Зрэшты, на думку Сяргея Вечары, у Еўропе таксама.

У экспазіцыі прадстаўлены і такія жамчужны драўлянага дойлідства, як праваслаўныя храмы Брэстчыны XVI—XVIII стагоддзяў. У прыватнасці, Георгіеўская царква ў Давыд-Гарадку і царква ў імя Вялікамуначыцы Параскевы Пятніцы ў вёсцы Збёрот. З аднаго боку, яны дастаткова сціплыя і простыя па канструкцыі, у так званым сялянскім народным стылі, але вельмі светлыя і ўзнёслыя.

На выставе можна ўбачыць і знамянітыя на ўвесь свет храмы. Жамчужныя старадаўняга Наваградка, былой сталіцы Вялікага Княства Літоўскага, з'яўляюцца Фарны касцёл, які заклаў у першай палове XIV стагоддзя вялікі князь літоўскі Вітаўт. У гэтай святыні князь ВКЛ і кароль польскі Уладзіслаў II Ягайла ў 1422 годзе пабраўся шлюбам з княжнай Гальшанскай Соф'яй.

Зрэшты, зацікаваць наведвальнікаў і фотавявы аднаго з буйных помнікаў барока ў Беларусі — касцёла і манастыра францисканцаў у Пінску, Свята-Нікольскага праваслаўнага жаночага манастыра XVII стагоддзя ў Магілёве, дзе захаваўся тагачасны ўнікальны фрэскі і іканастас. На пачатку XVIII стагоддзя ён пацярпеў ад шведскага насялення горада рускімі войскамі — ад калмычых і татарскіх палкоў. Словам, што ні святыня, то свая гісторыя, я светлая, так і драматычная.

— Гледзячы на гэтую выставу, мы бачым прыгажосць, якую стварыў наш народ за шмат стагоддзяў хрысціянства на зямлі Беларусі. І мы ўдзячны нашым продкам, што будавалі гэтую спадчыну. Але мы павінны адчуваць сваю адказнасць за тое, каб зберагчы і аднавіць яе, — адзначыў загадчык аддзела катэхізіцыі тэалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, аідэя Аляксандр Шымбалёў. — Кожны храм мае сваю вялікую гісторыю. Па-першае, гісторыю паходжання, па-другое чалавечых лёсаў, тых малітваў, якія ўзносілі да Бога людзі, што яго будавалі, жылі ў гэтых мясцінах. Калі мы захоўваем святыні, то захоўваем сябе як род чалавечы, народ, як у духоўным, так і ў культурным плане.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

Фота: Аляксандр Шымбалёў

НАЙЛЕПШЫЯ ДНІ ДЛЯ ПАСАДКІ, СЯЎБЫ І ПЕРАСАДЖВАННЯ АГАРОДНЫХ КУЛЬТУР НА 2013 ГОД													
Расліна	Студзень	Люты	Сакавік	Красавік	Май	Чэрвень	Ліпень	Жнівень	Верасень	Кастрычнік	Лістапад	Снежань	
Кветкі цыбульныя	-	23-24	21-23, 25-26	17-19, 22-24	19-21	15-18, 20-22	14-15, 17-20	14-16, 19-21	16-19	12-15, 17-19	18-19, 23-24	-	
Кветкі з насення	-	14-15	13-15, 17-18	9-11, 15-17	6-9, 11-14	4-5, 8-11	5-8, 23-25	2-5	-	-	9-10, 13-15	-	
Баклажаны, кабачкі, патысоны, гарбуз	13, 17, 23	14-16	13-15	15-17	13-16	9-12	7-10	5-7	11-12	8-11	10, 13, 15	7, 10-12, 15-16	
Бручка, рэпа	-	19-23	20-23, 25-26	19-20, 22-24	19-21	15-17, 21-24	14-15, 17-20	15-17, 19-21	15-18	12-15, 17-19	-	-	
Гарох, фасоля, бабы	-	-	-	15-17	13-17	9-13	7-11	5-7	10-12	7-10	-	16, 20-21	
Суніцы садовыя (клубніцы), рэвень	16-17	21-24	13-15	16-17	15-17, 19-21	11-14	8-10	5-7	10-12	7-10	9-10	-	
Капуста (у т.л. квяцістая), спаржа	27	5-7, 10-12	8-10	5-7, 10-12	6-8	5-8	5-7	2-6, 31	2-4, 29-30	-	13-15	16-17	
Бульба, тапінамбур, арахіс	8, 27	21-24	20-26	19-24	16-17	14-17	14-15	15-17	12-15, 17-19	12-15, 18-20	-	28-29	
Цыбуля на яро	22	6-9	6-9	-	15-17	11-15	9-15	6-11	2-8, 29-30	1-5, 10-11, 29-31	-	-	
Цыбуля на рэпку	8	21-24	21-26	19-24	18-21	15-17	-	-	-	-	18-20	28-29	
Морква, пастарнак (на карань)	7	19-24	20-23	19-20	-	20-22	17-20	14-16, 19-21	11-12, 15-17	12-15, 17-19	-	-	
Агуркі, кавун, дыня, кукуруза	13, 17-18, 21-23	5-7	-	9-11	6-8	4-6	-	5-6	1-3, 29-30	-	10, 14	6-7, 10, 11, 15-16	
Перац салодкі	13, 16-17, 22-23	13-15	13-15	-	15-17	11-15	8-13	5-9	10-12	7-10	9-10, 14-15	6-7, 11, 16	
Пятрушка на зяленіва	16-18	5-6, 8-10	8-10	5-6, 10-12	7-9	4-6	5-8	2-6, 31	1-3, 29-30	-	-	-	
Пятрушка на карань	-	20-24	20-24	19, 22-24	19-21	17-18, 20-23	14-15, 18-20	15-16, 19-21	15-18	12-15, 17-19	-	-	
Сланечнік	27	5-7, 15-17	15-17	11-13, 15-17	8-11, 14-17	5-7, 10-13	3-4, 7-10	3-7	1-3, 10-12, 29-30	7-10	-	-	
Радыска, рэдзька, дайкон	8	20-24	20-25	19-24	18-21	15-17, 21-22	18-21	15-16, 19-21	11-12, 15-17	12-15	-	-	
Салата, шпінат, мангольд	16-17	5-10	6-10	5-6, 9-11	5-8	4-6	4-7	2-5, 31	1-3, 30	-	-	-	
Буракі	8	1-2, 20-24, 27-29	20-23, 25-27	1, 19, 22-24, 27-31	19-21, 25-27, 30-31	15-17, 21-22, 26-28	18-21, 23-28	15-17, 23-26	11-12, 21-23	12-15, 17-19, 24-25	-	16	
Сельдэрэй	7-8	5-7, 9-11	8-10, 30-31	1, 6-7, 9-11, 28	7-9, 25-31	4-5, 25-27	7-8, 23-27	3-6, 24-26	1-3, 20-22, 29-30	24-25	-	20	
Сельдэрэй на карань	20-22	18, 21-23	15-16, 19-21	16, 20-22	16-19	13-16, 18-20	21-25	21-25	20, 23	-	-	-	
Таматы	2-7, 13, 16-18, 21-23, 27	4-6, 13-15	13-15	-	14-16	11-15	8-13	5-9	5-7, 11-12	8-11	10, 13, 15	7, 12, 15-16	
Кроп, фенхель, кінза, кмен, гарчыца	22-23	11-16	10-15, 17-18	7-11, 13-15	5-8, 12-14	4-5, 7-9, 11-14	4-6, 9-11, 13-14	1-3, 5-7, 10-11	1-3, 5-8, 29-30	3-5, 30-31	9-10, 13-15	6-7, 10-11, 15-16	
Часнок	7-8, 27	21-24	22-25	19-21	18-20	12-14, 22	8-13, 21-22	6-9, 16-19	4-5, 12-15	10-13	-	-	

КАЛЯНДАР РАБОТ У САДЗЕ І АГАРОДЗЕ НА 2013 ГОД

Від работ	Люты	Сакавік	Красавік	Май	Чэрвень	Ліпень	Жнівень	Верасень	Кастрычнік	Лістапад	Снежань
Унясенне арганічных угнаенняў	1, 18-20, 22-24, 26-28	3-5, 21-23, 26-28, 31	1-2, 5-7, 10-14, 18-20, 22-24, 27-29	2, 20-22, 24-27, 29-31	1, 3, 10-12, 16-18, 21-23, 26-30	1, 7-9, 18-20, 23-25	19-22, 24-26	6-10, 16-18, 21-23, 25-28	13-15, 18-20, 22-24	-	-
унысенне мінеральных угнаенняў	9-12, 14-16, 18-20	8-11, 13-15, 17-18	1-2, 5-7, 10-14, 18-20, 22-24, 27-29	7-9	1, 3, 10-12, 16-18, 21-23, 26-30	1, 7-9, 18-20, 23-25	1-3, 10-12, 19-23, 24-26, 28-30	6-10, 16-18, 21-23, 25-28	3-8, 24-26	-	-
узрванне, культывацыя, акурванне, рыхленне	1-2, 19-22, 26-28	3, 8-11, 13-15, 17-23, 31	2-3, 18-27, 29-30	1-2, 17-24, 27-29	1-2, 18-21, 23-26, 28-30	16-18, 20-23, 25-28	17-19, 22-24, 26-28	13-15, 18-20, 23-27	13-25	11-14, 16-21, 23-25	14-18, 20-24
закладка кампосту	-	1-3, 20-21, 26-31	2-3, 20-27	1-2, 17-24, 27-29	1-2, 17-21, 23-26, 28-30	16-18, 20-23, 25-28	14-28	13-20, 23-27	13-18, 20-26	11-14, 16-23	-
абрэзка галін і парасткаў (з 4-га дня пасля поўні да 2-га дня да маладзіка)	1, 21-28	1-2, 22-31	1, 21-30	20-30	19-28	18-28	16-26	15-25	15-24	13-23	13-22
апыркванне, знішчэнне шкоднікаў	20-22, 24-26	1-3, 21-26	2, 18-22, 24-27, 29-30	1-2, 22-24, 27-29	3-5, 7-12, 24-29	20-23, 25-28	17-19, 22-24, 26-28	13-15, 18-20, 23-29	13-18	11-14, 16-19, 20-24	-
інтэнсіўны паліў	20-22	3-6, 8-11, 13-15, 21-23, 31	5-7, 10-12, 18-20, 22-24, 27-29	2-4, 7-9, 15-17, 24-27, 29-31	3, 10-12, 16-18, 21-23, 26-30	16-20, 23-25, 28-30	1-3, 10-12, 19-22, 24-26	1, 6-10, 28-29	13-16	14-16, 23-25	20-24
прышчэпка	20-22, 8-11, 13-15, 21-23	5-7, 10-12, 18-20	-	16-18	2-3, 9-11, 13-14	-	-	-	-	-	-
пасадка, перасадка, пікіроўка	9-12, 14-16	1-3, 8-11, 13-15, 17-23, 26-29	5-7,								

АБ ВЬДАВЕЦКАЙ СПРАВЕ ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 17 снежня 2012 года

Адобраны Саветам Рэспублікі 20 снежня 2012 года

Гэтым Законам вызначаюцца асновы выдавецкай справы, напрамкі дзяржаўнай палітыкі ў сферы выдавецкай справы, рэгулявана парадак дзяржаўнай рэгістрацыі, пераарэгістрацыі выдаўцоў, вытворцаў і распаўсюджвальнікаў друкаваных выданняў.

ГЛАВА 1 АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

Арткул 1. Асноўныя тэрміны, якія выкарыстоўваюцца ў гэтым Заcone, і іх азначэнні:

Для мэт гэтага Закона выкарыстоўваюцца наступныя асноўныя тэрміны і іх азначэнні:

абавязковыя бесплатныя экзэмпляры друкаваных выданняў — экзэмпляры друкаваных выданняў, якія падлягаюць рассяліць выдаўцам або вытворцам друкаваных выданняў у парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь;

ведамаснае выданне — друкаванае выданне, якое змяшчае інфармацыю дапаможнага або часовага характару і звязана з дзейнасцю дзяржаўнага органа, індый арганізацыі;

выдавец друкаванага выдання (далей — выдавец) — юрыдычная асоба Рэспублікі Беларусь (далей — юрыдычная асоба), зааказчык арганізацыя пры набыццві адкрыцця па ўстаноўленым парадку прадстаўніцтва на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь (далей, калі не вызначана інашэ, — прадстаўніцтва замежнай арганізацыі), індывідуальны прадпрымальнік, зарэгістраваны на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь (далей — індывідуальны прадпрымальнік), якія ажыццяўляюць выдавецкую дзейнасць;

выдавецкая дзейнасць — дзейнасць па рэдакцыйна-выдавечай падрыхтоўцы і выпуску ў свет друкаванага выдання;

выдавецкая справа — комплекс мерапрыемстваў, накіраваных на рэдакцыйна-выдавечую падрыхтоўку, выбар, выпуск у свет і распаўсюджванне друкаваных выданняў;

выпуск у свет друкаванага выдання — выкананне абарачэнне тыражу друкаванага выдання;

выбар друкаванага выдання — выбар тыражу друкаванага выдання ў адпаведнасці з арыгінал-макетам друкаванага выдання метадам друкавання разнакажна, ролёвага-краспавым метадам (шыфртам Брайля) пры дапамозе тэхналагічнага, у тым ліку друкарскага, абсталявання, а таксама дадрукарска, пералітна-брашуровачных і аддзелачных працэсаў;

вытворца друкаванага выдання (далей — вытворца) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія маюць ва ўласнасці, у гаспадарчым веданні, апераўтыўным кіраванні або на індый законнай падставе тэхналагічнае, у тым ліку друкарскае, абсталяванне і ааказчыцкую паліграфічную дзейнасць;

выходныя звесткі друкаванага выдання — сукупнасць даных, якія характарызуюць друкаванае выданне і прызначаны для інфармавання аб ім, бібліяграфічнай апрацоўцы і ўліку;

дзейнасць па распаўсюджванні друкаванага выдання (далей — распаўсюджванне друкаванага выдання) — продаж, падпіска, іная форма аддчужэння друкаванага выдання;

дзяржаўная бібліяграфія — інфармацыйная інфраструктура, якая забяспечвае падрыхтоўку, распаўсюджванне і выкарыстанне ўніверсальнай бібліяграфічнай інфармацыі аб друкаваных выданнях, выданнях і частцы тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, на падставе рэгістрацыі саміх друкаваных выданняў;

друкаванае выданне — документ, прызначаны для распаўсюджвання змежанай у ім інфармацыі, які прайшоў рэдакцыйна-выдавечую падрыхтоўку, папіграфічна самастойна аформлены, выраблены і выпушчаны ў свет;

нацыянальнае кнігавяданне — сукупнасць друкаваных выданняў, выпушчаных у свет на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, і працэсу выдавецкай справы;

папіграфічная дзейнасць — дзейнасць па выбары друкаваных выданняў; план выпуску сацыяльна значных выданняў — документ, у якім змяшчаюцца інфармацыя аб найменшых, змовах, аб'ёмках і тыражах сацыяльна значных выданняў і іх выдаўцах;

распаўсюджванне друкаванага выдання (далей — распаўсюджванне) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія ажыццяўляюць распаўсюджванне друкаванага выдання;

рэдакцыйна-выдавечая падрыхтоўка друкаванага выдання — рэдакцыйна-апрацоўка арыгінала матэрыялу, яго тэхнічнае і мастацкае рэдагаванне і стварэнне арыгінал-макета друкаванага выдання;

сацыяльна значныя выданні — уключэння ў план выпуску сацыяльна значных выданняў друкаваных выданняў, якія выпускаюцца ў свет у мэтах выканання зааказчыцкіх актаў, дзяржаўных і галіновых праграм, у іных мэтах, у тым ліку друкаваных выданняў, прызначаных для камплектавання фондаў бібліятэк;

тыраж друкаванага выдання — пэўная колькасць выданых экзэмпляраў друкаванага выдання, вырабленых у адпаведнасці з арыгінал-макетам друкаванага выдання;

вытворца друкаванага выдання (далей — вытворца) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія ажыццяўляюць выдавецкую дзейнасць;

выпуск у свет друкаванага выдання — выкананне абарачэнне тыражу друкаванага выдання;

выбар друкаванага выдання — выбар тыражу друкаванага выдання ў адпаведнасці з арыгінал-макетам друкаванага выдання метадам друкавання разнакажна, ролёвага-краспавым метадам (шыфртам Брайля) пры дапамозе тэхналагічнага, у тым ліку друкарскага, абсталявання, а таксама дадрукарска, пералітна-брашуровачных і аддзелачных працэсаў;

вытворца друкаванага выдання (далей — вытворца) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія маюць ва ўласнасці, у гаспадарчым веданні, апераўтыўным кіраванні або на індый законнай падставе тэхналагічнае, у тым ліку друкарскае, абсталяванне і ааказчыцкую паліграфічную дзейнасць;

выходныя звесткі друкаванага выдання — сукупнасць даных, якія характарызуюць друкаванае выданне і прызначаны для інфармавання аб ім, бібліяграфічнай апрацоўцы і ўліку;

дзейнасць па распаўсюджванні друкаванага выдання (далей — распаўсюджванне друкаванага выдання) — продаж, падпіска, іная форма аддчужэння друкаванага выдання;

дзяржаўная бібліяграфія — інфармацыйная інфраструктура, якая забяспечвае падрыхтоўку, распаўсюджванне і выкарыстанне ўніверсальнай бібліяграфічнай інфармацыі аб друкаваных выданнях, выданнях і частцы тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, на падставе рэгістрацыі саміх друкаваных выданняў;

друкаванае выданне — документ, прызначаны для распаўсюджвання змежанай у ім інфармацыі, які прайшоў рэдакцыйна-выдавечую падрыхтоўку, папіграфічна самастойна аформлены, выраблены і выпушчаны ў свет;

нацыянальнае кнігавяданне — сукупнасць друкаваных выданняў, выпушчаных у свет на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, і працэсу выдавецкай справы;

папіграфічная дзейнасць — дзейнасць па выбары друкаваных выданняў; план выпуску сацыяльна значных выданняў — документ, у якім змяшчаюцца інфармацыя аб найменшых, змовах, аб'ёмках і тыражах сацыяльна значных выданняў і іх выдаўцах;

распаўсюджванне друкаванага выдання (далей — распаўсюджванне) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія ажыццяўляюць распаўсюджванне друкаванага выдання;

рэдакцыйна-выдавечая падрыхтоўка друкаванага выдання — рэдакцыйна-апрацоўка арыгінала матэрыялу, яго тэхнічнае і мастацкае рэдагаванне і стварэнне арыгінал-макета друкаванага выдання;

сацыяльна значныя выданні — уключэння ў план выпуску сацыяльна значных выданняў друкаваных выданняў, якія выпускаюцца ў свет у мэтах выканання зааказчыцкіх актаў, дзяржаўных і галіновых праграм, у іных мэтах, у тым ліку друкаваных выданняў, прызначаных для камплектавання фондаў бібліятэк;

тыраж друкаванага выдання — пэўная колькасць выданых экзэмпляраў друкаванага выдання, вырабленых у адпаведнасці з арыгінал-макетам друкаванага выдання;

вытворца друкаванага выдання (далей — вытворца) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія ажыццяўляюць выдавецкую дзейнасць;

выпуск у свет друкаванага выдання — выкананне абарачэнне тыражу друкаванага выдання;

выбар друкаванага выдання — выбар тыражу друкаванага выдання ў адпаведнасці з арыгінал-макетам друкаванага выдання метадам друкавання разнакажна, ролёвага-краспавым метадам (шыфртам Брайля) пры дапамозе тэхналагічнага, у тым ліку друкарскага, абсталявання, а таксама дадрукарска, пералітна-брашуровачных і аддзелачных працэсаў;

вытворца друкаванага выдання (далей — вытворца) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія маюць ва ўласнасці, у гаспадарчым веданні, апераўтыўным кіраванні або на індый законнай падставе тэхналагічнае, у тым ліку друкарскае, абсталяванне і ааказчыцкую паліграфічную дзейнасць;

выходныя звесткі друкаванага выдання — сукупнасць даных, якія характарызуюць друкаванае выданне і прызначаны для інфармавання аб ім, бібліяграфічнай апрацоўцы і ўліку;

дзейнасць па распаўсюджванні друкаванага выдання (далей — распаўсюджванне друкаванага выдання) — продаж, падпіска, іная форма аддчужэння друкаванага выдання;

дзяржаўная бібліяграфія — інфармацыйная інфраструктура, якая забяспечвае падрыхтоўку, распаўсюджванне і выкарыстанне ўніверсальнай бібліяграфічнай інфармацыі аб друкаваных выданнях, выданнях і частцы тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, на падставе рэгістрацыі саміх друкаваных выданняў;

друкаванае выданне — документ, прызначаны для распаўсюджвання змежанай у ім інфармацыі, які прайшоў рэдакцыйна-выдавечую падрыхтоўку, папіграфічна самастойна аформлены, выраблены і выпушчаны ў свет;

нацыянальнае кнігавяданне — сукупнасць друкаваных выданняў, выпушчаных у свет на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, і працэсу выдавецкай справы;

папіграфічная дзейнасць — дзейнасць па выбары друкаваных выданняў; план выпуску сацыяльна значных выданняў — документ, у якім змяшчаюцца інфармацыя аб найменшых, змовах, аб'ёмках і тыражах сацыяльна значных выданняў і іх выдаўцах;

распаўсюджванне друкаванага выдання (далей — распаўсюджванне) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія ажыццяўляюць распаўсюджванне друкаванага выдання;

рэдакцыйна-выдавечая падрыхтоўка друкаванага выдання — рэдакцыйна-апрацоўка арыгінала матэрыялу, яго тэхнічнае і мастацкае рэдагаванне і стварэнне арыгінал-макета друкаванага выдання;

сацыяльна значныя выданні — уключэння ў план выпуску сацыяльна значных выданняў друкаваных выданняў, якія выпускаюцца ў свет у мэтах выканання зааказчыцкіх актаў, дзяржаўных і галіновых праграм, у іных мэтах, у тым ліку друкаваных выданняў, прызначаных для камплектавання фондаў бібліятэк;

тыраж друкаванага выдання — пэўная колькасць выданых экзэмпляраў друкаванага выдання, вырабленых у адпаведнасці з арыгінал-макетам друкаванага выдання;

вытворца друкаванага выдання (далей — вытворца) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія ажыццяўляюць выдавецкую дзейнасць;

выпуск у свет друкаванага выдання — выкананне абарачэнне тыражу друкаванага выдання;

выбар друкаванага выдання — выбар тыражу друкаванага выдання ў адпаведнасці з арыгінал-макетам друкаванага выдання метадам друкавання разнакажна, ролёвага-краспавым метадам (шыфртам Брайля) пры дапамозе тэхналагічнага, у тым ліку друкарскага, абсталявання, а таксама дадрукарска, пералітна-брашуровачных і аддзелачных працэсаў;

вытворца друкаванага выдання (далей — вытворца) — юрыдычная асоба, прадстаўніцтва замежнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік, якія маюць ва ўласнасці, у гаспадарчым веданні, апераўтыўным кіраванні або на індый законнай падставе тэхналагічнае, у тым ліку друкарскае, абсталяванне і ааказчыцкую паліграфічную дзейнасць;

развіццё дзяржаўна-прыватнага партнёрства;

стварэнне ўмоў для прыцягнення інвестыцый;

садейнічанне развіццю міжнароднага супрацоўніцтва.

2. Дзяржава вызначае прыярытэты ў выпуску ў свет сацыяльна значных выданняў.

Арткул 5. Асноўныя прынцыпы выдавецкай справы

Асноўнымі прынцыпамі выдавецкай справы з'яўляюцца:

гуманізм і арыентацыя на агульнаналежавы каштоўнасці, заацярджэнне і папулярызацыя нацыянальных каштоўнасцей;

канцэпцыя — інфармацыя, якая змяшчаецца ў друкаваных выданнях, не павінна супярэчыць патрабаванням зааказчыцтва;

заахаванне інфармацыйнай бяспекі; абарона інтэлектуальнай уласнасці; самастойнасць выдаўцоў, вытворцаў і распаўсюджвальнікаў.

Арткул 6. Асноўныя мэты і задачы выдавецкай справы

1. Асноўнымі мэтамі выдавецкай справы з'яўляюцца:

заахаванне права на свабоду поглядаў і перакананняў і іх свабоднае выкарыстанне;

заахаванне патрэбнасцей асобы, грамадства, дзяржавы ў друкаваных выданнях;

павышэнне культурнага, інтэлектуальнага і адкаўнацыйнага узроўню грамадзян.

2. Асноўнымі задачамі выдавецкай справы з'яўляюцца:

садейнічанне развіццю інфармацыйнага грамадства;

павышэнне канкурэнтаздольнасці друкаваных выданняў;

выкарыстанне сучасных інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій;

стварэнне ўмоў для самаацвяўлення грамадзян у якасці ўдзельнікаў твораў, садейнічанне папулярызацыі чытання і падтрымка чытання;

наахвяданне і развіццё міжнароднага супрацоўніцтва.

Арткул 7. План выпуску сацыяльна значных выданняў

1. План выпуску сацыяльна значных выданняў фарміруецца і заацярджаецца Міністрам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Парадак фарміравання Міністрам інфармацыі Рэспублікі Беларусь плана выпуску сацыяльна значных выданняў устанавляецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

2. Разлічаныя пана выпуску сацыяльна значных выданняў ажыццяўляюцца з выданнямі, а контроль за яго рэалізацыяй — Міністрам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

3. Падрыхтоўка і выпуск у свет сацыяльна значных выданняў ажыццяўляюцца з прыцягненнем сродкаў рэспубліканскага бюджэту і (або) іных сродкаў, не забароненых зааказчыцтвам.

Арткул 8. Інфармацыя, распаўсюджванне і рэклама ў друкаваных выданнях

1. Змяшчэнне ў друкаваных выданнях інфармацыі, распаўсюджванне і (або) прадстаўленне якой абмежавана, ажыццяўляюцца ў парадку, устаноўленым зааказчыцтвам.

2. Размяшчэнне (распаўсюджванне) ў друкаваных выданнях рэкламы ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з зааказчыцтвам аб рэкламе.

Арткул 9. Міжнароднае супрацоўніцтва

Міжнароднае супрацоўніцтва ў сферы выдавецкай справы ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з зааказчыцтвам, у тым ліку з міжнароднымі дагаварамі Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 2 ДЗЯРЖАВНАЕ РЕГУЛЯВАННЕ КІРАВАННЕ У СФЕРЫ ВЫДАВЕЦКАЙ СПРАВЫ

Арткул 10. Ажыццяўленне дзяржаўнага рэгулявання і кіравання ў сферы выдавецкай справы

Дзяржаўнае рэгуляванне і кіраванне ў сферы выдавецкай справы ажыццяўляюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, Міністрам інфармацыі Рэспублікі Беларусь і іншымі рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання ў адпаведнасці з іх кампетэцыямі.

Арткул 11. Кампетэцыя Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у сферы выдавецкай справы

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь у сферы выдавецкай справы:

вызначае адзіную дзяржаўную палітыку;

вызначае ўмовы і парадак аказання дзяржаўнай і індый падтрымкі выдаўцам, вытворцам і распаўсюджвальнікам, у тым ліку шляхам прыняцця мер эканамічнага стымулявання;

ажыццяўляе ішыя паўнамоцтвы ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь і інымі зааказчыцтвам актмі.

Арткул 12. Кампетэцыя Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь у сферы выдавецкай справы

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь у сферы выдавецкай справы:

заахвядвае рэалізацыю адзінай дзяржаўнай палітыкі;

заацярджае дзяржаўныя праграмы; каардынуе дзейнасць рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання і іных дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь;

устанавляе парадак выдчы дазволу на набыццё друкарскага абсталявання;

ажыццяўляе ішыя паўнамоцтвы ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь і інымі зааказчыцтвам актмі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Арткул 13. Кампетэцыя Міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь у сферы выдавецкай справы

1. Міністрам інфармацыі Рэспублікі Беларусь з'яўляюцца рэспубліканскім органам дзяржаўнага кіравання ў сферы выдавецкай справы.

2. Міністрам інфармацыі Рэспублікі Беларусь у сферы выдавецкай справы:

праводзіць адзіную дзяржаўную палітыку;

распаўсюджае і рэалізуе дзяржаўную і галіновыя праграмы;

ажыццяўляе падрыхтоўку прапановы па ўдасканаленні зааказчыцтва і заключэння міжнародных дагавораў з уключэннем абавязку па адкрыцці замежных арганізацый прадстаўніцтва на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Арткул 3. Сфера дзейнасці гэтага Закона

1. Дзейнае гэтага Закона распаўсюджваецца на адносіны, якія ўзнікаюць у сферы выдавецкай справы.

2. Дзейнае гэтага Закона не распаўсюджваецца на:

адносіны, звязаныя з выбарам, і (або) выпускам, і (або) распаўсюджваннем прадукцыі сродкаў масавай інфармацыі;

зааказчыцтва ў адпаведнасці з зааказчыцтвам аб кантрольнай (нагляднай) дзейнасці дзяржаўны контроль за выкананнем устаноўленага парадку рассяліць абавязковых бесплатных экзэмпляраў друкаваных выданняў, а таксама зааказчыцтва па пытаннях набыцця друкарскага абсталявання;

заацярджае палажэнне аб Дзяржаўным рээстр выдаўцоў, вытворцаў і распаўсюджвальнікаў друкаваных выданняў Рэспублікі Беларусь (далей —

Дзяржаўны рээстр выдаўцоў, вытворцаў і распаўсюджвальнікаў) і выдае яго;

ажыццяўляе дзяржаўную рэгістрацыю, пераарэгістрацыю выдаўцоў, вытворцаў і распаўсюджвальнікаў, выдае пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўцоў, вытворцаў і распаўсюджвальнікаў (далей — пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі);

выдае дазвол на набыццё друкарскага абсталявання ў парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь;

супрацоўнічае з інымі рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання, місковымі выкананымі і распарадкаванымі органамі, грамадскімі аб'яднаннямі і інымі арганізацыямі;

ажыццяўляе міжнароднае супрацоўніцтва;

ажыццяўляе ішыя паўнамоцтвы ў адпаведнасці з гэтым Законом і інымі актмі зааказчыцтва.

Арткул 14. Кампетэцыя іных рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання ў сферы выдавецкай справы

Ішыя рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання ўдзельнічаюць у рэалізацыі адзінай дзяржаўнай палітыкі ў сферы выдавецкай справы ў адпаведнасці з іх кампетэцыямі.

Арткул 15. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная кніжная палата Беларусь»

1. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная кніжная палата Беларусь» (далей — Нацыянальная кніжная палата Беларусь) у сферы выдавецкай справы забяспечвае функцыянаванне сістэмы дзяржаўнай бібліяграфіі.

2. Нацыянальная кніжная палата Беларусь дзейнічае ў адпаведнасці з зааказчыцтвам, у тым ліку са статутам, заацярджаным Міністрам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

3. Нацыянальная кніжная палата Беларусь з'яўляецца:

цэнтрам дзяржаўнай бібліяграфіі і ўліку друкаваных выданняў, выпушчаных у свет на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

цэнтрам інфармацыйнай сістэмы дзяржаўнай бібліяграфічнай інфармацыі;

ааказчыцтвам у сферы міжнароднай стандартнай нумарацыі друкаваных выданняў;

Заморскія традыцыі

У шведскага Дзеда Мароза ёсць «маці»

НАВОШТА шведы высталяюць на Каляды міску рысавай кашы на прызьбу? І чаму менавіта 13 снежня малодшая дачка будзіць свайго бацьку песнямі, кавай і булчачкамі? Вы не ведаеце? І я не ведаў яшчэ месяц таму. А вось цяпер паспрабуем адказаць на гэтыя пытанні і растлумачыць, хто прыносіць падарункі маленькім і дарослым шведам.

Да святкавання Каляд і Новага года ў Швецыі падыходзяць вельмі творча. Ды, думаю, ва ўсёй Заходняй Еўропе тая ж сітуацыя. Кожны як мага больш прыгожа прыбірае свой дом ці кватэру, стварае, як той казаў, настрой. Не менш важна ўпрыгожыць дом звонку. Часцей за ўсё гэта робіцца з дапамогай розных гірляндаў і падсвечнікаў. Я скажу бы, што ў шведаў гэта найбольш падсвечнікі, а дакладней — свечкі. Амаль з кожнага ака, калі на дварэ ўжо цёмна, можна бачыць маленькія агеньчыкі няхай сабе і не сапраўдных, а электрычных свечак. Але ж адразу неяк цяпляць становіцца нават у вялікі мароз.

Страшная легенда ці прыгожая традыцыя?

Шмат свечак у Швецыі яшчэ і таму, што там святкуюць Люсію. Можна лічыць, што гэта ўнікальнае шведскае свята. Не, яно, безумоўна, святкуюцца і яшчэ ў некалькі краінах (напрыклад, Данія, Нарвегія, Фінляндыя), але толькі ў Швецыі гэтае свята так любяць усе без выключэння.

Першалачаткова вобраз дзяўчыны з ліхтаром (потым — са свечкамі) з'явіўся дзякуючы легендзе пра жонку шведскага рыбака. Калі ён адправіўся ў мора, пачалася бура, а нячысцікі

У Музеі горада Кальмар можна ўбачыць выставу, прысвечаную Джэні Ністам. Гэта, напрыклад, антураж звычайнага шведскага дома, дзе з вялікай міскай кашы чакаюць Томтэна.

патушылі маяк. Тады Люсія выйшла на высокую скалу з ліхтаром, каб паказаць каханаму дарогу. Нячысцікі адсеклі адважнай дзяўчыне галаву, але нават стаўшы прывідам, яна працягвала асвятляць мужу шлях дадому.

Вобраз дзяўчыны са святлом «завітаў» у Швецыю з Германіі. Там была забарона на культ святых. У выніку немцы сталі замяняць падчас Раства Хрыстова добрага старога — святога Мікалая — на немаўля Ісуса, якога ўвасабляла маленькая дзяўчынка ў белай сукенцы. Традыцыя існавала нядоўга, але паспела перайсці ў Швецыю ў XVII стагоддзі. У наступныя 200 гадоў святкаванне перамясцілася на больш ранні дзень — святой Люсіі, 13 снежня. У выніку Люсія і стала галоўным героем замест Ісуса. У 1927 годзе

адбылося першае шэсце Люсіі ў Стагольме. З таго часу яно адбываецца штогод — у кожнай сям'і, калектыве, царкве, дзе заўгодна.

Гэта выключна захаляльнае і прыгожае дзейства. Выключаецца святло — і ў пакой з песняй «Санта Люсія» ўплываюць адна за адной прыгожыя дзяўчаты (часцей за ўсё з доўгімі і светлымі валасамі). У галоўнай з іх на галаве вянوک са свечкамі, астатнія трымаюць свечкі ў руках. Ад характава перахоплівае дух, ад агню цяплець ў сэрцы, ад гукаў прасвятляюцца думкі. А калі трае ноздры затрапеваюць ад паху шафранавых булчак і кавы, можа падацца, што ты ўжо дзесьці далёка ад Зямлі... Дзеля такіх момантаў варта жыць. У сямейным коле гэтае свята праходзіць, зразумела, не так

пафасна, але з не менш прыемнымі і пачуццямі. Ролю Люсіі выконвае малодшая дачка ў сям'і. Яна частуе шафранавымі булчачкамі бацькоў, братоў і сёстраў. Пасля песнямі абуджаюць тых, хто яшчэ не сустрэў Люсію. Часцей за ўсё, гэта бацька сямейства.

Ты яму — кашу, а ён табе — падарункі

Хачу распавесці вам яшчэ аб адным унікальным персанажы шведскай гісторыі і традыцыі. Знаёмцеся: Юль Томтэн, ці проста Томтэн. Гэта гном, які сімвалізуе сабою таго ж самага свята Мікалая, які прыносіць дзецям падарункі на Каляды. Гэта, можна сказаць, шведскі Дзед Мароз. Як і ў Беларусі, асоба гэтага вельмі таёмная і са сваёсабівай гісторыя.

Натуральна, карані гэтага вобраза знаходзяцца яшчэ ў паганстве.

Але ён быў хрысціянізаваны і стаў добрым гномам, якому на Каляды пакідалі на прызьбу хаты вялікую міску з рысавай кашай. А той з'ядаў ласунак у знак таго, што паважае гэтую хату і сям'ю, якая тут жыве, і будзе ёй дапамагаць.

Так бы і застаўся ён не вельмі ўшанаваным гномам, пра якога ўспаміналі б толькі раз на год, калі б не таленавіты мастачка з маленькага горада Кальмар на ўзбярэжжы Балтыцкага мора. Джэні Ністам вымушана была зарабляць на жыццё не сваімі ўлюбёнымі вялікімі жанравымі палотнамі, а ілюстраваннем кніг і паштовак. Так яна выпадкова зрабіла добрага шведскага Томтэна ледзь не сусветна вядомым і зрабіла яго вялікую пашану на радзіме. Адбылося гэта ў 1881 годзе, калі Джэні напрасілі зрабіць ілюстрацыі для кнігі аб калядных прыгодах. Настолькі трапная і прывабная выява гнома

Адна са знакамітых паштовак Джэні Ністам.

атрымалася ў мастачкі, што малюнак гэты ў розных варыяцыях стаў з'яўляцца паўсюль, асабліва на паштовак. Джэні Ністам называюць «маці» Томтэна. І сапраўды: увасобіўшы ў малюнак гэты «бесцэлеснае» фальклорна-хрысціянскае паданне, яна ледзь не ў прамым сэнсе нарадзіла гэтага персанажа. З таго часу самыя прыгожыя і любімыя шведымі калядныя паштоўкі абавязкова змяшчаюць выяву Томтэна. Ды што там паштоўкі! На Каляды Томтэна можна ўбачыць цяпер паўсюль: ён і на бібордах, і на цукерках, і як цацку яго дзе хочацца прадаць.

Кажуць, што хоць і не вельмі цяпер прымхлівыя шведы, але місачку з традыцыйнай рысавай кашай многія высталяюць за парог. Шануюць Томтэна. **Уладзіслаў КУЛЕЦКІ, фота аўтара. Г. Кальмар — Г. Стагольм**

Святкаванне Люсіі.

Святковая ўпрыгожаная Стагольм.

СЁЛЕТА ПТУШКАЙ ГОДА ВЫБРАНЫ ЭКСТРАВАГАНТНЫ ЁДОД

ПРА гэта рэдакцыя паведаміў дырэктар Грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Віктар ФІНЧУК.

Удод з'яўляецца сярэдняга памеру птушкай, якая мае яркае і незвычайнае для мясцовых крылатых чорна-аранжавае апярэнне. У яго доўгая і вузкая дзюба і прыгожы веерападобны чубок. Распазнаць ўдода можна лёгка і па яго голасе, бо крыкі гэтай птушкі часам нагадваюць слова «ўдод».

У нашай краіне гэты від лічыцца звычайным, аднак ён больш распаўсюджаны ў паўднёвых раёнах Беларусі. Птушкай 2013 года ўдода выбралі не толькі дзякуючы яго яркай «вопратцы» і пазнавальнасці, але і ў сувязі з сур'ёзнымі праблемамі, якія узнікаюць у гэтай птушкі на тэрыторыі Беларусі.

Напрыклад, нават сёння спецыялісты не ведаюць дакладна арэал распаўсюджвання ўдода і яго колькасць. Аднак галоўнай з'яўляецца «жыллёвая» праблема ўдода, якія селяцца ў дуплах. Звычайна дуплы ўтвараюцца ў старых і сухіх дрэвах, якія ў нас актыўна высякаюцца. Таму ўдоды часта сутыкаюцца з дэфіцытам месцаў для гнездавання, а ў выніку спрабуюць уладкаваць свае «кватэры» ў пабудовах побач з чалавекам, што не заўсёды бяспечна.

У сувязі з гэтым падраздзяленні АПБ сёлета плануецца правесці біятэхнічныя мерапрыемствы па вырабе і засяленні штучных гняздоўяў для ўдодаў. Планаўца правесці поўнамаштабны ўлік гэтага віду птушак па ўсёй тэрыторыі Беларусі. Будуць праведзены і традыцыйныя конкурсы малюнкаў і казак пра гэтую экзатычную птушку.

Сяргей ПАЛІНІН.

Даты Падзеі Людзі

1801 год — нарадзіўся (Гродзеншчына) Восіп Міхайлавіч Кавалеўскі, беларускі гісторык, адзін з заснавальнікаў манголазнаўства ў Расіі, акадэмік Пецярбургскай АН (1847), прафесар (1834). У 1821 годзе скончыў Віленскі ўніверсітэт. Выкладаў у Віленскай гімназіі польскую, грэчаскую і лацінскую мовы, займаўся навуковай працай. У 1825 годзе арыштаваны за ўдзел у тайных таварыствах, высланы ў Казань, дзе ва ўніверсітэце вывучаў усходнія мовы (татарскую, фарсі, арабскую). У 1829-1830 гадах пабыў у Манголіі і Кітаі. Прывёз адтуль самы багаты збор слоўнікаў, рукапісаў па гісторыі, філасофіі, рэлігіях Усходу на мангольскай, тыбецкай, кітайскай і маньчжурскай мовах. Чытаў лекцыі па гісторыі і мове Манголіі ў Казанскім ўніверсітэце, загадваў першай у Еўропе кафедрай мангольскай мовы. У 1855-1860 гадах — рэктар Казанскага ўніверсітэта, вызвалены ад пасады ў сувязі з рэвалюцыйнымі хваляваннямі студэнтаў. З 1862 года — у Варшаве, дзе чытаў лекцыі па ўсеагульнай гісторыі ў Галоўнай школе. Аўтар прац па манголазнаўстве. Лаўрэат прэстыжнай Дзямідаўскай прэміі Пецярбургскай АН. Памёр у 1878 годзе.

1905 год — расстрэл мірнай дэманстрацыі пецярбургскіх рабочых, якія накіроўваліся з петыцыяй да цара, ператварыўся ў Крывавую нядзелю. Колькасць ахвяр трагічных падзей гэтага дня склала, па розных ацэнках, да 4 тысяч чалавек. Імператар пакінуў у дзённіку запіс: «Цяжкі дзень! У Пецярбургу адбыліся сур'ёзныя беспарадкі з-за жадання рабочых дайсці да Зімовага палаца. Войскі стралалі ў розных месцах горада, шмат забітых і параненых. Госпадзі, як балюча і цяжка!». Гэта было ўстапленне Расіі ў рэвалюцыю 1905—1907 гадоў.

1953 год — нарадзіўся (горад Баранавічы) Уладзімір Яўгенавіч Солтан, беларускі кампазітар. Сярод твораў: опера «Дзікае пал'ванне караля Стаха» паводле апавесці У. Караткевіча, дзве сімфоніі, два канцэрты для вялянчэлі з аркестрам, лірычная кантата «Мая Беларусь» і іншыя. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1990).

Уладзімір МУЛЯВІН (1941—2003), спявак, музыкант, кампазітар:

«Мы не вiнны адмаўляцца ад таго, з чаго мы выраслі: ад прасеянага стагоддзямі і сугучнага з намі сёння».

Складзі Андрэй Міхайлаў.

Фота 5	1	Фота 1	Місяц падоўжыць да мучыліна	Школьны занятак	Адна з сусветных вальст	Фота 4
Міне-снарад	Спаганне за праванасць	Адзін-кавы вектар	Лунка	«аб Фар-сайтах»	Плод у стручку	2
Хадзінны выраз (перан.)	Фінансавая ўстаноўка	Пісьме-вае дрэва	У аі ро-біцца лічын-ная форма	Пасудзі-на для яды	Рызна	Аўтама-більны буфер
Свабода, незале-жасць	Метал для пера-рапра-цоўкі	У аі ро-біцца лічын-ная форма	Пасудзі-на для яды	Рызна	Аўтама-більны буфер	Высокая хваля
Горад на Выбе-шчыне	Прад-рава-ты былы хлеб	Плод	Даль-моўная таарма	Сталіца Замба	Прадукт ад казы	3
Афіцёр-скае званне	Калочная рыба	Эфірама-спінная расліна	Просва	Цяперашні Які	Сажал-кавая рыба	Элек-трыч-насць
Высокае стагнае-паўстра	Правоў-ца ў ау-дыторы	Пешы аэра-цыст	Прафе-сія медыка	Нара-тыны куст	4	Фота 2
Цана	Дзевяне	Манета Швецыі	Земле-чарпак	«Траўма» шыны	5	Фота 3
Элемент фота-графіі	Спаржа-вая са-пуста	Муш-цель	«для лаван-цы»	Водара-сы ў сталчай лавзе	5	Фота 2
Рэвал-вер з ба-рабанам	Дэва фара-вад	5	5	5	5	5

Правярце, калі ласка, адказы:

1. Фота 1: Мясца падоўжыць да мучыліна. 2. Фота 2: Аўтамабільны буфер. 3. Фота 3: Сталіца Замба. 4. Фота 4: Адна з сусветных вальст. 5. Фота 5: Мясца падоўжыць да мучыліна.

Фота слова

Аўтара: Яўгена ПРАСЕЯНА

Можа, ў гэта не верыце вы, Але ходзіць людская гаворка: Ішлі з Палесся святыя валквы І вяла іх над Прыпяццю зорка.

Ішлі улескам, брылі праз гущар, Па крывіцкіх няходжаных гоняч. Каб прынесці Збавіцелю дар - Жменю збожжа ў шурпатых далоняч.

Ці дайшлі? Ці згубіліся дзе? З той часіны, што вы не кажыце, Усе пытаюцца: «Хто там ідзе?» І усё спадзяюцца: «Збавіцель!»

СЁННЯ

Месца
Маладзік 11 студзеня.
Месца ў сур'і Стральца.

Сонца

Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск — 9.25	17.09	7.44
Віцебск — 9.21	16.52	7.31
Магілёў — 9.15	16.59	7.40
Гомель — 9.04	17.04	8.00
Гродна — 9.39	17.26	7.47
Брэст — 9.32	17.34	8.02

Імяніны
Пр. Канстанціна, Яфіма, К. Арлеты, Артура, Мсціслава, Раймунда, Севярына, Тэафіла.

Фота Марыны БЕГУНЮКВАЙ.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 737мм рт.ст. -10...-8°C	ГРОДНА 733мм рт.ст. -2...0°C	МІНСК 729мм рт.ст. -9...-7°C	МАГІЛЕЎ 739мм рт.ст. -13...-11°C
БРЭСТ 737мм рт.ст. -1...+1°C	ГОМЕЛЬ 745мм рт.ст. -15...-13°C		

Абазначэнні:
 — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 — слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +1...+3°C	КІЕЎ -13...-11°C	РЫГА -1...+1°C
ВІЛЬНЮС -1...+1°C	МАСКВА -12...-11°C	С.ПЕЦЯРБУРГ -4...-2°C

УСМІХНЕМСЯ

Я закахалася ў свайго мужа, таму што ён быў стройным і маўклівым.
Але потым я зразумела, што ён проста не можа гаварыць і ўцягваць жывот адначасова.

— Але, дарагі, у мяне зламалася машына.
— Моцна?
— Напалову.

Мне, напўна, сёння ноччу снілася нешта вельмі цікавае, калі я ў сне навалачку з падушкі зняў...

— Кум, што ты робіш у маім пограбе?
— Цябе шукаю.
— А сала навошта з'еў?
— А каб пад нагамі не блыталася.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В. КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Л. ЛАХІМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. СЕВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыя: пісьму — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, секрэтарыят — 292 05 82, ардакцыя за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самараванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31; бухгалтары: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zviazda.minsk.by

e-mail: info@zviazda.minsk.by (для зваротаў); zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца суадноўнымі з меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэсаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прапрыетарстве «Выдавештва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 25 896. Індэкс 63850. Зак. № 208.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 8 студзеня 2013 года.